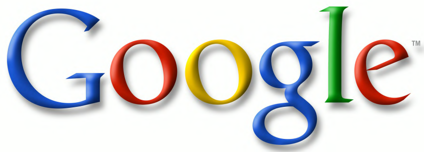
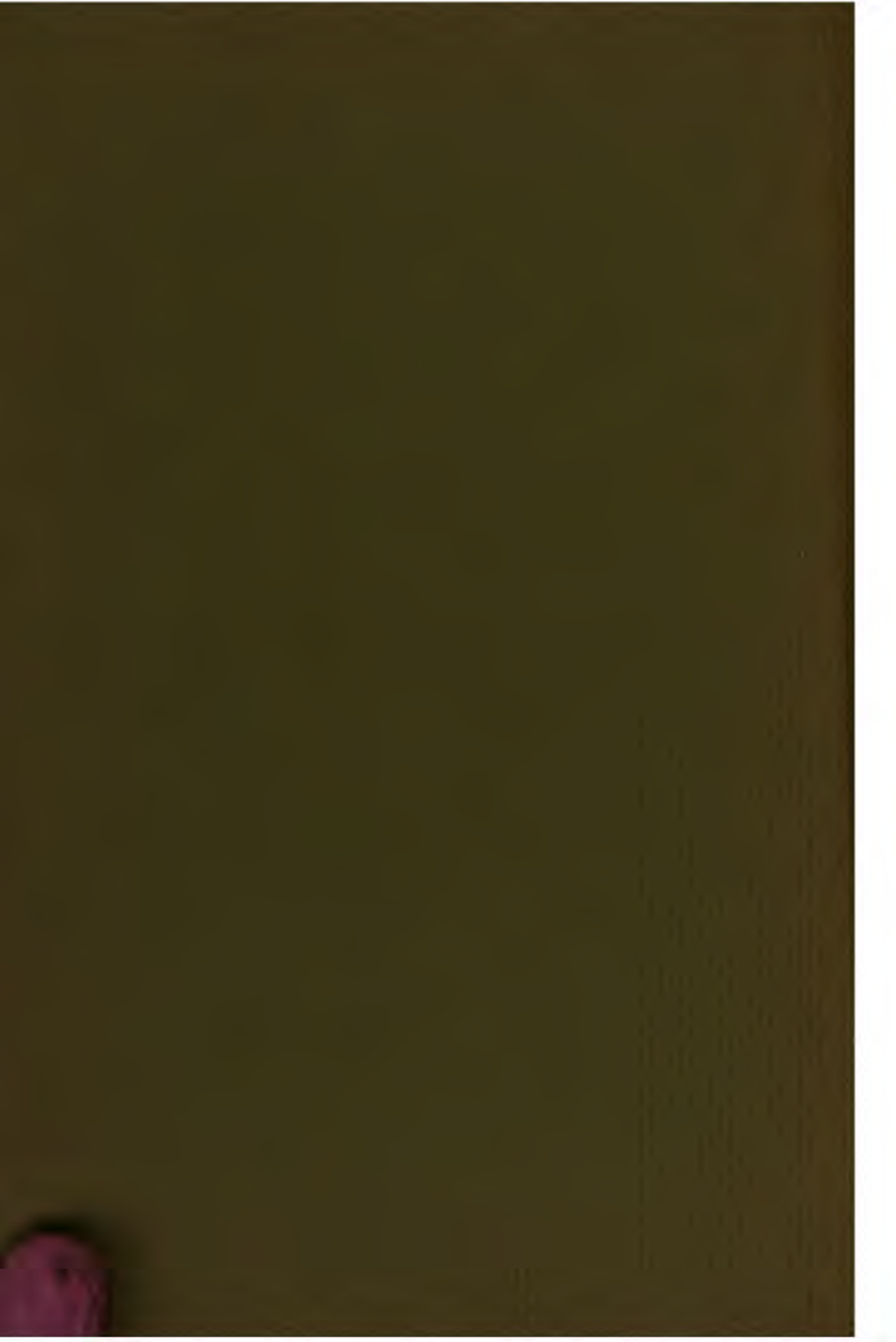

MARTIN ANDERSEN NEXØ

AF DYBETS LOVSANG

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

AF DYBETS LOVSANG

0

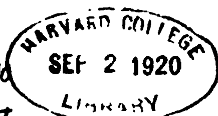
MARTIN ANDERSEN NEXØ

AF DYBETS LOVSANG

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

MDCCCCVIII

KØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIET

VAADESANG

TIL SOPHUS RASMUSSEN!

Vi maa tage Afstand alle!

Dette Brud paa Etiketten
i et Land, hvor Gud og Hvermand
sjakrer aabenlyst med Retten!
Hvilken ilde anbragt Stolthed
af en fattig Malersvend,
just naar alle andre kappes
og taalmodigt staar i Kø
for at modta'e deres Klø
eller allernaadigst klappes
af Betjenten hist paa Hjørnet.

Vi maa tage Afstand alle!
Du har hver og en fortørnet
ved dit Liv og ved din Død.

Hvortil denne stærke Harme,
der fortæred dig som Ild?
Her staar ingenting paa Spil.
Vogter dog med ædel Varme
hver af os paa Dybets Nød
og kan rime Nød paa Brød!
Gaa kun hvem Du vil paa Klingen,
Præst og Digter, Socialist —
hver af os er Specialist
i at lide med de Arme.

Hvad har vi med dig at skaffe?
Uden at ha'e Doktorgraden
gaar du lige ind fra Gaden
og vil lave alting om.
Sendtes du af Dybets Kræfter
som et ret lemfældigt Varsko? —
gaa saa did hvorfra du kom!
Lær dem til at tænke efter
— disse navn- og ansvarsløse —
og at dæmpe deres Knurren.
Vi der har det store Ansvar
tør ej saadan kategorisk
gribe ind i Tidens Gang;
herregud, om paa Minutten

ej vi fylder eder Skrutten
— Evigheden er jo lang!
Lær at se jer Sult historisk!
Glæd jer ved det jævne Fremskridt,
frem det gaar jo Dag for Dag.
Lighed er nu Skolefag;
hvert et Kræ faar Del i Solen
(hvis han ej saa rent tilfældigt
holder til paa Skyggesiden);
Fattigmand kan lære Tygning
efter nyeste Metode,
— ja faa *gratis* Undervisning
i den bedste Form for Spisning;
selve Sultens blegblaa Unger
lærer Kogekunst i Skolen! — — —

Ser du saa, vi raader Bod
paa den grænseløse Hunger
i et Fremskridt uden Blod!

Vi maa tage Afstand fra dig!
Hvorfor dog saa sandhedskærlig?
Sig, naar du skal være ærlig,
fik af os du mon Eksemplet?
— du som tog Forbryderstemplet

for en Ting saa saare sjælden
som en dybt personlig Mening,
mens kun Løgnen, Hykleriet,
giver Adkomst til Forlening!
Hvorfor tog du ej dit Hjærte
godt betalt hos Politiet?
Var det mon af os du lærte? — — —
— Nu du vel har opgjort Gælden,
gav jeg meget for at vide,
om du fra den anden Side
ansér spildt din store Indsats.
Du som lagde Hjærtets Gløden
blot for Verdensrummets Kulde
— haaber du endnu bag Døden?

Det er ikke mig, der spørger,
men en Vunde i min Hu!
Her jeg sidder blot og sørger
ved den sidste lille Vaage.
Var det Klarhed denne Taage?
kræves der det store Enfold
for at fatte Dybets Gru? —
Ingen kunde her forstaa dig,
alle kunde de dig dømme,
taalsomt skød du Sagen ud;

rømte — til du maatte rømme
did hvor ingen Haand kan naa dig!
— Nu han sidder med dit Hjærte
i de store træge Hænder,
Dybets gaadefulde Gud
med det sælsomt tunge Taalmod.
Ved hans Side hviler Ferlen,
Ansigtet han langsomt vender
opad ved det trygge Grin;
tankefuld han vejer Perlen
som han kastede for —

Nej, jeg tager Afstand fra dig!
Jeg har lært at fare varlig,
selv naar jeg er aller modigst.
Netop mens du vidner blodigst,
hører jeg Alverden raabe:
Ak, han var en stakkels Taabe,
— gudskelov saa helt ufarlig!

Og de har jo sikkert Ret!
Er det andet end en Taabe
den, der selv om *han* er mæt
dog bli'r ved at føle Nøden?
den der bær' bag Arbejdsklæder

saa ufattelig en Kyskhed,
at han — syg til Hjærteroden
ved at tænke sig begramset —
drives lige lukt i Døden
af vor høje Retfærds Brydskhed? —
Dette Had til Bøddelhænder,
som er Slavefolk saa fremmed!
det at du blev ved at haabe
vendt mod Rummets tavse Kulde!
dette at du tog for givet:
Frihed vejer mer end Livet!

Ja du var en stakkels Taabe!

En som tyngdes ej af Ælde
og ej følte sig historisk
stamme ned fra Fortids Trælle.
Ætløs sprang du frem af Intet,
skælved nyfødt efter Solen
nøgen i en frossen Verden.
Dér hvor andre pansred til sig,
lagde blødende du aaben
Hjærtets Strøm mod Verdenskulden,
stolende paa Livets Varme.
— Dette kendetegner Taaben!

Selv du saa det — og gik bort,
samme Vej som du var kommen!
grundigt, saa Alverden gloede,
stimed emsigt op og troede
at der sattes ny Record!
Og den fedeste holdt Dommen:
„Se der sprang en halvgal Stakkel
ud til den forkerte Side
haabende paa et Mirakel!
Gud gav ham den rette Tæft
— Færten af hvor Byttet sidder
i sit Skjul til Døde jaget —
og det er og blir en Gaade
at han aldrig lærte Faget.
Store Gud — at *gøre* Nøden
ved et blodigt Spring i Døden!
naar man skal af Nøden leve.
Det blir svært at finde Føden,
han har paa en sjofel Maade
ødelagt en god Geschæft!“ — —

Saa gled Strømmen atter fort.

Lad det trøste dig du Arme,
Vi har ikke Maalet paa dig;

Æmnerne til Sammenligning
findes paa den anden Side.
Du har vel hørt op at lide —
og kan uden Blusel segne
ned igen til dine egne.
Ingen kunde her begaa sig,
der bar Hjærtet med i Laget!
Her kun søges Folk af Faget,
der kan demonstrere Dybet
som et Rovdyr stængt bag Tremmer.
— Dued du til Dyretæmmer?
til at lade dig bespise
i Elendighedens Navn?
mens den store Fællesnævner
som en fangen Urskovsgud
rugende bag sine Tremmer
græmmet lod sig forevise?
Mon du ikke som en Hævner
vilde slippe Guden ud,
og i Feber se ham grave
med de lange Hungertænder
i den fede Samfundsmave?

Synk kuns ene uden Blusel
did hvor Dybet græmmet luder

over altfor tunge Tanker,
hvor den store Tomhed ruger
som en skæbnesvanger Trusel!
Gaa tilbage til din Gud!
— eller flyv i Rummet ud
hvor det Ny landflygtig vanker!

Vi har intet Ansvar for ham!
Et Aarhundred — maaske tvende
uforligelig og kuldskær
faar han vandre Vejen ene.
Da maaske det kunde hænde,
at de rejser sig hans Fæller,
slaar Historien for Panden,
springer nyfødt frem af Intet
og staar nøgne midt i Dagen.
— Da er Taaben atter Manden,
Taaben der kun ejed Hjærte.

Dagen vil de glade hylde.
Med de mindste Smaa paa Skødet
vil de Skumringstimen fylde
med barokke Hjærnefostre —
Sagn om Fortids Fabeldyr:
Om et hundredarmet Slimdyr

Maven, der laa mæt og fed
rugende paa selve Brødet,
mens de Tusend Hunger led!
Om Retfærdighedens Slummer
og den grænseløse Kummer!
Sagn om en der ofred Livet,
medens de, der havde faaet
Folkets Lykke i Forvaring
— de der i en Aabenbaring
skulde Dybets Suk forstaaet —
koldt nedmaned hvert et Savn
i det jævne Fremskridts Navn!

Ja tilsidst de vil fortælle
deres Børn det skrækkelige
Æventyr om Folkets Vægter.
Ham der fik den største Gave,
den at varsle Morgengryet
for de dødsenstrætte Slægter
— og som Varulv hele Natten
lusked om imellem Grave.
Hvilket grufuldt Æventyr!
Mens de vælted sig paa Lejet
knuget under Verdens Møde,
fablende i tunge Drømme

om en snarlig Morgenrøde,
tudede han sygt mod Nyet
som et andet Aadseldyr!
Og holdt Gæstebud paa Tanker
der — kaldt hen ved Sottedød —
et Aartusend havde ligget
gravet ned i Jordens Skød!

FLYVENDE SOMMER

PETER og Karl var to smaa Væsner som hørte til paa de Dybder, hvor Solen ikke saa selvfølgeligt kan naa ned. Skabningen dérnede har indrettet sig selvlysende og fører selv hele Glansen med sig; og deraf kom det, at de to kunde synes de var nogle Lykkens Skødebørn, og dog bestandig have en Fornemmelse af, at de havde alting tilgode endnu. Forresten holdt de til sammen med Moderen i et skummelt Hul i Lægeforeningens Boliger og var ni og otte Aar efter den almindelige Tidsregning. Det betød kort og godt, at saa længe siden var det de traadte ind i Tomheden og fik deres Ansvar tildelt. Der laa ingen Tinsoldater i Æsker og ventede paa de to, men Lykken lod sig gribe i Form af Brødskorper naar man var heldig; og de var ikke længe om at orientere sig. De indsaa paa Forhaand det ørkesløse i skraalende at give sig til at forlange ind, og gik straks i Gang med at forsørge sig selv.

Orienteringen var det ingen Sag med, den be-

stod blot i at erkende at alting manglede, og den Erkendelse var de delvis født med. Des mere Klem kunde der lægges i Forsørgelsen.

Om det saa var deres Ophav, lod han dem fuldstændig i Stikken og holdt sig ude i det gaadefulde — som en Gud der blot havde besøgt Jorden. Hans Eksistens var jo hævet over enhver Tvivl, han havde gavtyveagtigt fastslaaet den gennem de to Knægtes Tilblivelse — for saa at fordufte i Skyen; andre Spor var der ikke efter ham — ikke engang et Navn. Hvem han end var, havde han med guddommelig Storladenhed nydt Skaberstundens Sødme og unddraget sig Opretholdelsen; nu tronede han et Steds uden for det hele i usynlig Majestæt og morede sig med at gøre Tilværelsen usikker for dem. Ikke engang Moderens Enkenavn indeholdt nogen Betryggelse; Nabokonerne trak blot paa Smilebaandet, og det syntes som om hun selv tvivlede inderst inde. Hun trængte til baade Fryd og Gru af en mere skæbnesvanger Art end det daglige Slid kunde afføde, og saa fik den Kraft, der havde skilt Vandene i hendes lille Verden, Lov at svæve over det hele som en dunkel Bebudelse. Snart hang det dumpt over dem som noget, der naar som helst

kunde komme og sætte de fattige Stumper paa Laanekontoret, snart igen var det selve Lykken som skulde komme hjem over Havet til dem alle tre.

Til Gengæld var hun saa Haandgribeligheden selv for de to Drenge, det eneste de kunde stole paa under alle Forhold; hun var god og betryggende som Jorden der bar dem. Og Resten var foreløbig Tomhed, som de efter Ævne havde Lov at udfylde.

De var fra Fødslen udstyret med et uudtømmeligt Forraad af Taalmodighed, og mens Moderen var paa Arbejde, sad de afstivet i hver sit Hjørne af den gamle Sofa og gloede paa hinanden med dette Udtryk af bundløs Erfaring, som Armoden giver i Vuggegave. De sagde ba ba med en hel Verden af Betoninger, pillede Stopningen ud af Sofaryggen med de smaa Fingre, og dunkede sig i Panden med den gamle Træské som de havde faaet at gnave *Bisserne* frem paa — altsammen for at udfylde det tomme Rum; og naar de ikke kunde mere, græd de sig i Søvn. Nu og da stak Moderen hjem om fra Arbejdet og saa til dem, og altid havde de gjort et eller andet Fremskridt i Retning af Vidunderlighed.

En Dag havde den ældste faaet nok af at sidde og se til; han lod sig staa paa Hovedet ud over Sofaenden og rejste sig op ved Hjælp af Bordbenet. Da Moderen kom hjem, var hans lille Isse tyk som en Pude — men han kunde gaa! Og lidt længere frem i Tiden kunde han begynde at rende med Aviser.

Nu var de som sagt otte og ni Aar og havde allerede længe baaret deres Part af Forsørgelsen.

Det var tilsyneladende en ganske almindelig Dag. Solen skinnede med en egen løssluppen Glæde, der gik ustyrligt igen i *Boligernes* Spurveflokke; ellers var alt som det plejede. Klokken fem om Morgenen var Moderen gaaet paa Arbejde som sædvanlig; Klokken seks bankede Nabokonen Madam Hygum i Væggen, og de to Drenge stod op og begyndte Dagen med godt Humør. Peter gjorde Stuen i Orden efter Natten og hentede Dagens Varer hjem for Grønthandleren, mens Karl var omme i Ryesgade og tog de værste Trapper for Aviskonen.

Nu var Morgenpligterne til Side, og de sad i det trange Køkken og aad deres Fedtebrød. Friskheden var det ogsaa forbi med, de pludrede ikke

sorgløst og sparkede med Benene i ørkesløs Trang til at være beskæftigede, men sad og hang trægt over Fedtebrødet — som havde de pludselig opdaget det meningsløse i at gaa paa. Farten var løbet af dem! Heller ikke det var noget usædvanligt, det samme gentog sig hver Dag ved denne Tid; det kom over dem som en pludselig Afslappelse af alting.

Det var ikke Træthed. De var allerede godt hærdede, og Morgenens Anstrængelser virkede blot som en munter Optakt til Dagen. Der var Hundreder af lige herlige Anvendelser for hver af Dagens Timer, altsammen med dem selv og det lille fattige Hjem som Formaal. En hel lille Verden havde de og Moderen efterhaanden skabt sig midt i Tomheden, dyrekøbt sat sammen af Affald fra det store Solsystem; den var ikke med i Helheden men gik sin egen Vej i Rummet — ved egne fattige Midler; det kostede en aldrig svigtende Anspændelse at holde den oppe — og fri af Sammenstød. I deres smaa oprakte Hænder bar de allerede Broderparten, og følte sig lykkelige derved.

Men nu for nylig havde en stor Haand rakt efter dem udefra, de havde ikke Lov at flakke

løst om længer, men skulde ind under Systemet. Det var første Gang de mærkede, at nogen havde Tanke for dem og deres, og foreløbig ytrede Medfølelsen sig gennem den modbydelige Tortur, at de hver Formiddag maatte sidde stille i nogle Timer paa en Bænk og indaande Støvet af, hvad andre havde udrettet gennem Tiderne, mens alt deres eget fik Lov at gaa i Staa. Dette Indgreb havde tilmed Krav paa at blive opfattet som en Velgærning. Om Eftermiddagen naar de slap ud, havde Arbejdet hobet sig forsvarligt op, og de satte paa Hovedet ud i det og skyllede Støvet af sig.

De to Knægte vidste for egen Regning, at der var noget der hed Samfundet; det var noget i Retning af alle dem, der kunde planlægge Middagsmaden for en hel Uge ad Gangen. De var fra første Færd paa det rene med, at de selv stod udenfor — og havde altsaa indrettet sig derefter; et dunkelt Retfærdighedsbegreb sagde dem ogsaa, at man umulig kunde skylde Samfundet noget, naar man havde affundet sig med sin Sult og sine Savn paa egen Haand fra man saa Lyset.

Men bag denne uklare Viden sad en anden,

som ikke var selverhværvet, men bundede dybere — og egenlig var altfor stor og uhaandterlig for to Smaafyre. Den var uhaandgribelig som Mørkrædslen og stod som Varsko om usynlige Farer til alle Sider; det var den, der fik Moderen og de to til at gaa langt udenom alle Velgørenhedsforanstaltninger og foretrække at tage sig selv til Rette naar de havde Kniven paa Struben. Der havde været utallige om at skabe denne taagede Erkendelse, der ikke støttede sig paa Ævner hos den enkelte, men ligesom svævede over deres Verden, og lod selv Barnet gennemskue Menneskekærligheden i hele dens Dybde, lige ind til Spindets Bund, hvor Edderkoppen sidder og venter. Lige fra de kunde krybe, havde de bestandig været paa deres Post og modtaget Klap og Knubs ude fra med samme indgroede Mistillid; og de havde bjærget sig langt — baade været dødssyge og ligget paa Fælleden uden Tag over Hovedet — uden at det store Uhyre havde vejret dem. Og nu gabede det pludselig over dem, under det fattige Paaskud, at de var over syv Aar!

Karl og Peter lod sig nu ikke saadan sluge. De havde deres guddommelige Viden som sagde dem, at det ikke var af Hensyn til *deres* bedste, man

pludselig fik saa travlt med at lade dem lugte til Samfundets Velsignelser. Ved den første Lokken satte de væk, sky som to Føl der er født uden for Folden; Moderen maatte trækkes foran dem for at faa dem indenfor. Det blev en fortsat Skulken med paafølgende Prygl for dem og Bryderier uden Lige for Moderen; lang Tid maatte hun forsømme sit Arbejde og følge dem til Skole, før de endelig faldt til Føje — mest af Hensyn til hende.

Men det var kun tilsyneladende, de overgav sig; de havde den svageres Forsvar at falde tilbage paa og gav sig straks til at ligge død. Alting prellede af paa deres tykke, uigennemtrængelige Dumhed. Det var en hellig Pligt, der udøvedes mod de to Proletarunger, og der blev ikke sparet i nogen Retning; hele den moderne Undervisningskunst blev sat i Bevægelse for at to usle Smaakræ kunde leve Livets vidunderlige Gang med gennem Tiderne og Rummet. Og end ikke dèr behøvede de at stanse. De, som ikke engang havde retmæssigt Krav paa en Rugkærne af, hvad der voksede her paa Jorden, kunde, om de vilde, faa deres smaa Sjæle ført ud over alle Grænser og sat i Forhold til Alkærligheden og Gud selv, og

der var en gunstig Lejlighed for dem til at tilegne sig Begreberne om sandt Menneskeværd.

Men de satte ikke synderlig Pris paa det. Der blev mindre at fylde i Skrutten under alt dette — og senere Fyraften, om ikke alting skulde læsses over paa Moderen; og det sysselsatte dem alvorligt, mens de gjorde Menneskehedens Storværker kedeligt med og rejste Jorden rundt sammen med Pegepindens Spids paa Landkortet. De havde desuden gjort anderledes æventyrlige Rejser de to, ind over høje Plankeværker til Kulpladserne i de mørke Aftener, naar Pladshundene var løse og Frosten peb ynkeligt i den tomme Kakkelovn hjemme! og endnu vanskeligere Ture for Mad naar Moderen var syg — helt ind i det mørkeste Fastland. Det var *deres* Hemmelighed, selv Moderen var ikke med i den. Men den henviste dem engang for alle til sig selv og bestemte deres Stilling til dette ny, der i hver Mine brød Staven over, hvad der var to ukuelige Knægtes Selvopholdelse, og satte det som den højeste Retskaffenhed for Fattigmand at dø af Sult.

De havde deres dyrekøbte Opfattelse af baade Lykken og Livet, den byggede de paa og var hidtil gaaet ud med Overskud! Ved en eller an-

den vidunderlig Proces uddrog de Honning af Goldheden omkring sig og omsatte de beske Erfaringer i et lidt haardhændet Livsmod, der ikke stemmede med Budene, men til Gengæld havde den Fordel at være deres eget — og at der lod sig leve paa det.

Alt dette gemte de dybt i sig selv og satte den tykke Pande mod de andre. Naar Gud Herren gav Menneskene Loven eller Englen bebudede Frelserbarnets Fødsel, sad de og gloede dumt ud af Vinduet, som om det var noget, der var sket til Fordel for de andre og ikke kom dem ved. De kunde se helt udslukte ud, mens det arbejdede indvendig i dem med Planer til ny Indtægtskilder og Forbedring af de gamle. Man maatte have ret god Rede paa Byens Byggeforetagender for til enhver Tid at vide Besked med, paa hvilken Tømmerplads der i Øjeblikket var mest Udsigt til at faa Spaanesækkene fyldte; og det krævede igen en hel Viden at afsætte dem med størst Fordel og uden overflødigt Rend. Der var nok at tage i.

Det store vidunderlige Apparat fungerede haabløst hen over Hovederne paa dem, de foretrak med et urokkeligt Alvor, der saa ud som Sløv-

hed, deres eget tørre Brød for Lugten af Livets samtlige Goder. Der var ikke noget at stille op, det var jo to aandelig defekte Individer! To stakkels Baggade-Idioter, som man forgæves proppede med den Afglans af alle Herligheder, der skal oplade Fattigmands Sind for den store Tomhedsfølelse.

I den Erkendelse faldt Plageaanderne endelig til Ro, og saadan omtrent var Stillingen altsaa nu. Der var ingen Grund til at tro den vilde forandre sig, og de to Drenge var for saa vidt taknemmelige. De havde ikke noget imod at gaa og gælde for adskilligt mindre end de var, siden det var den eneste Maade at hytte sig og sit paa, og de saa fremdeles paa Tilværelsen med et fortræffeligt Humør. Det var kun lige før Skoletid, der indfandt sig lidt Lede — inden de fik dysset sig i Søvn for Formiddagen.

Det var heller ikke anderledes i Dag. Morgenmaaltidet var Skellet mellem de to Tilværelser, og de tyggede sig stille ind under Aaget og gled saa ned fra Køkkenbordet. Uden at spilde et Ord paa hvad der ikke kunde blive anderledes, laasede de Døren og lagde Nøglen ind under Maat-

ten, tog saa det faarede Udtryk paa, og begav sig trevent paa Vej mod det uundgaaelige.

Da de dukkede fra de skumle Boliger ud paa Strandvejen, hændte det den mindste af dem, at han drejede til den forkerte Side og stak i Rend udefter. Peter blev bange og satte energisk efter ham for at faa ham bragt ind paa den rigtige Vej; men da han først havde indhentet den lille, var Retningen sat i ham ogsaa, og han glemte hvorfor. Solen sad deroppe og sprøjtede sin Glans vanvittigt ud over det hele og skød alle faste Forestillinger sønder og sammen, gamle Tærsk forsøgte at rejse Hovedet, men faldt matte ned; den Dag i Morgen laa saa langt borte, at den ingen Virkelighed kunde gøre Krav paa. Men udad laa Strandvejen i hvidt Støv og hidsigt Solskin, pegende lige lukt ind i Æventyret.

Derude var Livet af en anden overdaadigere Art — Søndagene viste den Vej! Folk boede i Tryllehuse, der var helt omgivne af grønne Haver, og i Haverne sad der altid Mennesker og spiste ved skinnende hvide Duge — og drak Vin til, saa enhver kunde se det fra Vejen. Kanske kaldte de en barbenet Dreng ind og proppede ham med Mad saa fin, at han maatte kaste den

op igen — det Vidunder var da sket før. Men forresten var der Stakitter med løse Tremmer i, hvor en gesvindt Dreng kunde klemme sig igennem og selv sørge for sin Andel i Tingen. Og langt ude hvor det uformelige tog fat, laa Verden selv som en stor Skov fuld af Dyr. Folk som kom derude fra havde røde Skrigeballoner med hjem og var altid glade.

De to Knægte udmalede det altsammen for hinanden, mens de traskede af Sted. Betjenten ved Vibenshus tog instinktmæssig deres Signalement ind, og en stor Porthund kom uforskammet hen og stansede dem, mens den noterede sig deres Lugt. Med en lidt uvillig Grimasse stødte den Snuden først mod de bare Ben saa mod Tøjet, som vilde den slaa fast at Pjalter altid er fordægtige, selv naar de bæres af to blaaøjede Smaafyre, der kan se lige ind i Guds lyse Himmel uden at misse. Dermed fik de Lov at passere for den Gang.

Naa, med de bare Ben var det ogsaa saa sin egen Sag, der var Huller paa Tæerne af Vejenes løse Skærver og en og anden Flænge op ad Skankerne; de to Fribyttere traadte paa Jorden med en egen Mistillid — som om den ikke var

rigtig afsvalet endnu. Det var jo bare det, at der sommetider laa Glasskaar dér, hvor man satte Foden.

Forøvrigt bar de deres Udhaling i frejdig Uvidenhed om Konsekvenserne, det saa nærmest ud, som de indtil videre var stolte af den. Den var ogsaa enestaaende i sit Slags, sammenflikket af hvad Moderen ved skarpt Udkig fra Herskabernes Vaskekælder havde hindret i at gaa i Skarnkassen, og hvad de to selv havde bragt for Dagen ude i de Fattigstes Æventyrhave, Lossepladsen ved Lersøen.

Hovedet som det vigtigste havde Vorherre selv taget sig af og dækket med en tæt solgulnet Haartop, der midt i den skumleste Baggaard kunde minde om korngule Agre. Der var som sagt gaaet ganske alvorlige Erfaringer ind allerede, men de laa og tjente en lille gavtyveagtig Flamme, der hvert Øjeblik slikkede ud af Øjnene. Ansigterne var Jord endnu — men Jord der kunde le ganske henrivende; og midt ud af alt det grumsede lyste to Stumper blaa Himmel som en overflødig Forjættelse.

Saadan som de plaskede af Sted i Solskinnet og kaade lod Støvet svuppe ud under de smaa Fød-

der, kunde de — naturligvis inden man fik tak·seret dem paa Baggrund af det Bestaaende — ligne to purunge Guder, der sorgløst havde skabt sig selv af intet. Og da de nu engang var der og fandt alle Fornødenheder beslaglagt, udplyndrede de selve Elendigheden og hængte hele Byttet paa sig. Det var ikke underligt om de følte sig velhavende. Dette var vel saa deres første Bedrift, og nu gik de frem i de skidne Trofæer for at erobre Dagen; deres nøgne Legemer brød hist og her gennem Pjalterne som ung Sol og gav Forestilling om vid Bane. To selvlysende Proletarunger, der ikke skyldte andre en Døjt og selv havde alting tilgode, to af disse Væsner, som i Virkeligheden ingen kender fordi de holder til paa de store Dybder! De var for en Stund skudt op til Overfladen for at lege med i Glansen, og selv straalede de af alle de sælsomme Farver Mørket udvikler.

Alt i alt var de rigt udstyrede, og de vidste det selv; Bevidstheden gik plastisk igen i de smaa Kroppe. Tilværelsen havde ødslet rigeligt paa dem, og i et sidste Anfald af Ødselhed anbragt dem paa Bunden af det hele; maaske for

at de skulde komme i Spidsen den Dag, der vendes op og ned paa alting.

De trampede ufortrødent lige ud, holdt sig saa vidt muligt i Støvet, der virkede som et mildt Omslag om de saarede Fødder, og var himmelhenrykte for alt hvad de saa. Der var saa rigelig Plads i deres Sind, hver lille Ting gik ind som en mægtig Oplevelse.

Ved Hellerup opdagede de, at de var sultne. „Det er Landluften," sagde Peter storladent; og det var for en Gangs Skyld en pragtfuld Forklaring paa den ret dagligdags Foreteelse. De havde jo spist deres to Stykker Fedtebrød til Morgen som sædvanlig, og plejede ikke at faa noget igen før de kom hjem fra Skolen.

Ved Hjælp af en Stump Staaltraad blokkede de en brøstfældig Automat for to Pakker Chokolade, og plaskede tyggende videre; Støvet stod i smaa Røghvirvler op mellem deres Tæer. Med den sidste Bid af Chokoladen smurte de sig rundt i Ansigtet — det var akkurat saa godt som en Skalp i Fald man skulde møde Kammerater — og forøvrigt virkede det som Krigsmaling, en bred Udfordring til Alverden. Let hujende og med de

indsmurte Fjæs skudt dristigt frem gik de paa, Øjnene var begærligt ude efter mere Oplevelse.

Der kom en vældig Bryggervogn rullende og hvirvlede de to Krigere ind i sin Støvhale; de dukkede frem igen inde under Vognens Bund, ridende overskrævs paa de Ølankere, der hænger og gynger i Jærnkættinger mellem de svære Hjul. Derinde hang de og gyngede halsbrækkende som øre Skovdjævle, og udstødte vilde Hyl der overdøvedes af Bjælkevognens Rumlen. Eller de lod overmodigt Fødderne slæbe i Støvet for at prøve, om de kunde stanse de vældige Heste. Saadan naaede de Skovshoved; dér opdagede Kusken dem og jog dem bort med Pisken.

Paa en eller anden Maade slap de mellem Hjulene ned i Grøften uden at blive knust; og det var et storartet Held. For dér fandt de en Pakke Smørrebrød som en eller anden — rimeligvis et Skolebarn — havde kastet fra sig. Der var baade med Ost og Pølse — dette var tydelig nok Indgangen til Slaraffenland! De slog sig ned paa Stedet og nød Tilværelsen; Maden delte de lige, men Peter forbeholdt sig som den førstefødte at slikke Papiret.

Det vilde være meningsløst at sige de var

mætte, for det havde de endnu aldrig været i dette Liv. Men de var nærmere ved det end sædvanlig, da de lidt mageligt daskede videre.

To rigtige Vagabonder i smaat Format lignede de som de slentrede af Sted med løftede Skuldre, Peter med Hænderne i Bukselommerne, og Karl, der endnu ikke havde Lommer, med de smaa Poter stukket ned i to tilsvarende Revner i Buksesømmen. Det var to mærkværdige Revner, hver Aften rimpede Moderen dem til, og næste Morgen dukkede de op igen — som vidste Bukserne, at der burde have været Lommer paa det Sted. Det eneste der kunde være at udsætte paa de to Løsgængere var Størrelsen; endnu lod ingen Dame sig kyse over paa det andet Fortov ved deres blotte Tilsynekomst — men det kunde jo komme! Ellers flød de rigtig godt paa Elementerne og lod sig for den lette Sommerbrise drive derhen, hvor Tilfældet vilde.

Saadan var de ved en eller anden ubegribelig Førelse sluppet bag om Villahaverne ned til Stranden. Der stod „Privat“ paa en Tavle dernede, Peter gjorde et hæderligt Forsøg paa at stave sig igennem det, men opgav det igen for morsommere Ting. De eneste Tavler som havde nogen

virkelig Interesse for de to, var dem der angiver naar Hundene er løse; og dette var ikke nogen af den Slags.

I en Fart fik de Pjalterne af og tog larmende det blaa Sund i Besiddelse; oppe fra Verandaen havde Villaens Damer deres Fornøjelse af at se de to Verdensopdagere boltre sig overstadigt paa Sandbunden, øre og uplejede som Gadens Spurve i en Vandpyt. Men saa kom Husets Herre til. Han var Stamgæst i „Over Stalden“, og saa straks, at Sædeligheden var i Fare, og de to Drenge blev jaget bort, mens Husets Damer skyndsomst gjorde sig usynlige.

Naa, Jorden havde efterhaanden vist sig at være over al Forventning stor, og de to havde ikke noget imod at tage en anden Part af den i Øjesyn. De trak i Pjalterne mens de flygtede, og begav sig udad igen. Langt ude tonede Skovene frem, dér vilde de ud; bare saa langt at de saa Dyrene og fangede et Glimt af Verdens Ende.

Men bedst som de travede stoppede Karl op.

„Næh, vil du bare se, Pedder!“

Midt paa Plænen i en Villahave stod et stort Kirsebærtræ. Det var bugnende fuldt af Kirsebær, og Spurve i Hundredevis larmede og holdt

Styr i Træet. De lettede og kastede sig ned over det igen i hele Byger, kævledes og plyndrede løs saa Bær og Blade faldt til Jorden i store Duske. Det var det rene Fraadseri; man kunde tydelig se, at de ikke selv skulde tjene Føden.

„De guffer ordenlig i sig," sagde Peter og slikkede sig erindrende om Munden. Han havde selv smagt Kirsebær i Aar, Trækkemanden hjemme i *Boligerne* købte af de halvraadne paa Grønttorvet — en hel Trækkevogn fuld for et Par Kroner — og solgte dem igen paa Gaden. For et Ærende havde Peter erhværvet sig en Huefuld af dem, der ikke kunde afsættes paa Gaden heller — og de havde smagt, naa da! Det var hm hm med noget paa, der maatte et Smæk med Tungen til for at udtrykke det.

Karl havde ikke været med ved den Lejlighed og havde derfor ondt ved at se saa stort paa Forholdet — han misundte simpelthen Spurvene.

„Det er nogle rigtige Svin," sagde han krænket, „de æder ikke, men ødelægger bare; hele Toppen har de allerede plyndret! — Mon der bor nogen du?"

„Det kan du vel nok se der ikke gør, dit Fjols! Skodderne er jo for."

De fandt et lille Hul i Hækken og kravlede ind. Først samlede de pænt de Bær op fra Plænen, Fuglene havde flaaet ned; de var vant til, at ikke noget maatte gaa til Spilde. Saa klatrede de op i Træet og satte sig godt til Rette. Deres hyggelige Pludren gik hurtig i Staa, tavse næsten højtidelige gav de sig hen i Sviren; den ene Haand samlede ind mens den anden fjælede i Munden — hele Nævefulde ad Gangen. De ventede med at spytte Stenene ud til en anden Gang naar der var bedre Tid.

Karl holdt pludselig inde og hentede dybt efter Vejret, han var endnu i den Alder, hvor Tingen maa sættes i Ord for rigtig at være til.

„Det er Kirsebær!“ udbrød han med et fortryllende Udtryk i de blaa Øjne — „naada for Søren! — — Og du, hvis nu Maven blev skaaret op! Saa var det ligesom med Ulven — fuld af Sten.“

Saa kløede han paa igen, Peter gryntede blot.

En Nøgle blev drejet om, og Havelaagen knirkede; men de hverken hørte eller saa, de var for langt inde i Smovsen.

Grossereren, hvis Familie i Aar laa ved et eller andet Badested, vilde bare ud og se til

Landstedet og sit kære Moréltræ. Han bandede indædt, da han saa Spurvenes Hærværk; men huskede hurtigt, at han var Medlem af Dyrebeskyttelsen, og tog sig i det. Det var blot et uoverlagt Udbrud, Ansigtet glattedes straks ud igen. Himlens fri Fugle, aa herregud — de skulde da ogsaa leve! Han brummede godmodigt mens han gik rundt om Træet for at fastslaa Omfanget af Ødelæggelsen.

Pludselig fik han Øje paa de to Knægte, der sad og trykkede sig fladt ind mod Stammen i et vanvittigt Haab om at være usynlige. Han trak Øjenbrynene i Vejret og var lige ved at gaa bag over.

„Ej hej, sikke to Forbryderspirer!" raabte han overdøvende — „man er nok kommet i det heldige Øjeblik! — Kan I komme ned hva', og det i en Fart, I Tyveknægte!" Hans Stemme lød som en Udluftning i stor Stil.

Drengene gled ned fra Træet og gjorde et mislykket Forsøg paa at løbe deres Vej. I en Haandevending havde den fortørnede Mand dem i Kraven; han holdt ikke af at røre mere end højst nødvendigt ved deres Klæder, saa samlede han deres Haandled i sin venstre som i en Jærnklo og svang tordnende Stokken over dem.

Det var ikke hans Hensigt at tage sig selv til Rette, han var en lovlydig Mand og vilde lade Retfærdigheden om Straffen. Netop fordi han hadede disse smaa tyvagtige Spirer, der holdt til Gud ved hvor og aldrig kom til at gøre Fyldest efter deres Bestemmelse, vilde han ikke selv eksekvere Straffen, men blot give dem et menneskeligt Ord med paa Vej til Øvrigheden og saa at sige fralægge sig Ansvaret. Det var ingen Skade til, om de engang i Fremtiden mindedes dette Øjeblik som en varmende Straale gennem al Forhærdelsen, og følte at Retfærdigheden egenlig kun var til med *deres* Velfærd for Øje — kun slog for at frelse, som det saa kønt var sagt.

Men de to Drenge ønskede brændende, at han vilde holde sin Chokoladekæft i og slaa — bare han dog vilde tæske dem ordenlig og ikke kalde paa Politiet. Pryglenes Rækkevidde kendte de saa nogenlunde, men de nærede en uovervindelig Rædsel for Retfærdigheden; det var det, der fik dem til at krybe rystende sammen under hans Greb.

Og saadan gik det virkelig. Lykken havde nu engang forsét sig paa de to skidt Knægte og lod Grossereren tale sig op til en saadan Højde, at

han glemte alle skønne Teorier og maatte have Afløb paa Stedet. Og da de først havde krympet sig tilstrækkeligt under hans Stok, indsaa han det urimelige i at gøre mere ud af Sagen og lod dem løbe. De kunde naturligvis godt have været overgivet til Øvrigheden alligevel, men i Grunden var han Godmodigheden selv.

At han bagefter ærgrede sig over sin utidige Overbærenhed, og mente den vilde føre dem lige lukt ind i Tugthuset engang, kunde være dem revnende ligegyldigt. Nu var de fri, og det skulde vare noget, inden de igen lod sig nuppe.

De hemmelighedsfulde Skove med Dyrene naaede de ikke dengang — og heller ikke Verdens Ende; det fik altsammen vente til bedre Lejlighed, de havde jo Tiden for sig. Foreløbig var der nok af stort og skæbnesvangert at pebre Virkeligheden med; de havde stirret ud i det bundløse og været lige ved at blive trukket ned, Retfærdigheden havde aabnet sit uhyre Gab efter dem.

Og i Slaraffenland havde de været!

Men nu vilde de hjem.

Skrækken havde givet dem Ben at gaa paa, de travede flinkt afsted ved hinandens Side som et

Par godt sammenkørte Heste. Kirsebærstenene føltes som en hel lille Byrde i Maven — et Pant paa, at det hele havde været Virkelighed. Og et eller andet Sted i dem sad Tilfredsheden og gød sig ud i Legemet. Der var ingen Grund til at drage den Ting i Tvivl — det havde været en prægtig Dag.

TRÆKFUGLENE

PETER Nikolaj Ferdinand Baltasar Rasmussen Kjøng — hvis Navn efter uomstødelige Lydlove, som ikke her skal opredes, i Tidens Løb antog Formen Nebukaneser — var en Mand der havde set Verden og Menneskene.

Af Fag var han Skomager og af Blod vandrende Gesell. Han hørte til dem Jordens Omdrejning er bleven levende i, saa de partu maa rundt om den for egen Regning; det at gaa og gaa udad i det ubestemte sad ham som en Drift i Fodsaalerne, han vidste ikke noget herligere end at bryde op — ligegyldigt hvad det var fra. Saaledes brød han adskillige Gange op fra Lykken, og følte sig lykkeligere derved.

Paa sin Fod havde han vandret gennem det meste af den civiliserede Verden — idet han klart og tydeligt bestemte Civilisationen som det at gaa med Lærfodtøj. Han kendte de tyske Herberger og de franske Landeveje ud og ind, havde skrævet over Alperne og Pyrenæerne adskillige

Gange, og staaet med et Ben i Svejts det andet i Frankrig og spyttet Langspyt ned ad de italienske Skraaninger. Paa Sicilien havde han været, og paa Gibraltar, og ovre i Lilleasien.

Paa sine Farter havde han lært alle den moderne Transports Mysterier at kende, vidste hvor det kunde lade sig gøre at hænge mellem Hjulene paa en Godsvogn, og hvor man hellere skulde foregive at have tabt sin Billet eller appellere til Banefolkenes Godmodighed. Fra Gibraltar slap han over til Sicilien ved at skjule sig i Kabelrummet paa en stor Damper. Sulten drev ham omsider op paa Dækket, og Turen kostede ham en god Dragt Prygl og endeløse Trusler om at blive hevet over Bord til Hajerne; men frem naaede han.

Fra Sicilien skulde han have fri Rejse med en anden Damper til Grækenland mod at forrette Arbejde som Fyrbøder om Bord. Men det viste sig hurtigt, at han ikke forstod noget af Haandteringen, og han blev smidt i Land· i Brindisi. Saa smurte han sine Fødder i Tælle og gik oven om Adriaterhavet og ned langs den anden Side. Det tog Maaneder, men frem kom han dengang ogsaa — og Tiden var jo til det samme. Kong

Nebukaneser havde noget af de vandrende Kloders Taalmod, han vandrede for at vandre, søgte i og for sig ikke noget — selve Farten var ham nok. Paa Balkanhalvøen havde han den Svir at blive indfanget af Røvere, og kastet bort igen med største Foragt da de havde undersøgt Beskaffenheden af hans Klæder. „En Mus reddede Dyrenes Konge, men en Lus reddede Kong Nebukaneser," plejede han at sige med sin storladne Haandbevægelse.

Han tog en Sviptur til Amerika — for at lugte til Guldet. Men nede i Kalifornien kom han hurtig til det Resultat, at Guld var altfor tung en Vare for en rejsende Gesell, og hængende mellem Akslerne paa en Kulvogn lod han sig skyndsomst transportere tilbage til New York igen. Herovre gjorde han tillige den Erfaring, at Amerikanerne virkelig er praktiske Folk. I Tyskland plejede Banefolkene at gaa og lyse ind under Toget med en Lygte efter Vagabonder, og saa blev man trukket frem og slæbt for Øvrigheden, hvor man gennemgik Forhør og Dom og højtidelig Udvisning for Misbrug af Samfundets Goder. Men her løb blot en Mand op og ned med en Slange og sprøjtede koldt Vand ind under Toget. Saa

frøs Klæderne til Is paa Kroppen af én, naar Toget satte i med sin helvedes Fart, og man gik med Gigt i den venstre Skulder alle sine Dage.

Fra New York prøvede han at lade sig paamønstre til København henholdsvis som Mesterkok og Letmatros, og da ingen af Delene lykkedes, faldt han en Dag om paa Gaden ramt af et Slagtilfælde. Alt hvad han havde at gøre var blot at aabne Øjnene lidt i det rette Øjeblik og hviske *dane*. Paa det blev han bragt til det danske Konsulat, som besørgede ham videre hjem.

Jo han havde set Livet og Menneskene! Hans Fag havde baaret ham over den halve Jord, i alle Storbyer havde han arbejdet — saa lidt som muligt i hver for at faa det hele med — og saa at sige i Forbigaaende afluret Faget hver en Hemmelighed. Han lavede ikke meget, men det han lavede var simpelthen Kunst; et Arbejde af ham kunde kendes blandt tusend andre saalænge der var en Trævl af det; han kunde ikke røre ved en Bunke Lær, uden der blev Udstillingsarbejde af det.

Han maatte med et Smil tænke paa den hjemlige Fedtebutik; men nu skulde der komme Gang i Støvlerne, for nu var det hans Agt at

slaa sig ned hjemme og gøre sin Verdenserfaring frugtbringende, i Overensstemmelse med Ordet at man skylder sit Fædreland det bedste af sig selv. Og det første han gjorde efter at have ranglet en Maanedstid for at vænne Maven til de hjemlige Næringsmidler, var at tage Arbejde paa et Værksted.

Men Kong Nebukaneser var vant til at bevæge sig i det store Rum, efter store enkle Love. Paa sine Vandringer havde han lært at overflødiggøre og skyde ud af Oppakningen; Livet havde grundig lært ham, at det meste af hvad Hjemmet masede med var overflødig Baggage — og nu stod han her med sin enestaaende Ævne til at simplificere. Hele det Apparat en dansk Skomager sætter i Bevægelse, naar han skal begynde et Arbejde, maatte forekomme en Mand komisk, der mere end én Gang havde siddet paa en Grøftekant og lavet første Klasses Arbejde — — kun udstyret med en Syl, en Kniv, lidt Risp og et knækket Stoleben til at pudse efter med.

Han solgte derfor rask væk af Værkstedernes Overflod, hvor han kom frem; men skønt Arbejdet gik lige godt fra Haanden for *ham*, holdt Mestrene ikke af det men trak fra i hans Dagløn.

Og han blev jaget paa Porten og truet med Politi oven i Købet.

Saa gav han sig til at arbejde paa Logi, og her udstrakte han sin Forenkling af Værktøjet til Materialerne ogsaa. Kong Nebukaneser vidste derude fra hvad Pap var værd, og af det nøje tilmaalte Lær Mestrene udleverede til et Stykke Arbejde, kunde han faa en ubegribelig Bunke tilovers. Det solgte han, og forlængede derved sin Blaa-Mandag til Onsdag Aften.

Blandt sine Kammerater hed han et Geni, og det betød saadan noget som en, der kan lave et enestaaende fikst Stykke Arbejde i en lynende Fart — og saa at sige af ingenting. Men som forresten elsker Lediggang og Sult og smaa Klare over alt andet i Verden.

Kong Nebukaneser var ubetinget et Geni. Naar han arbejdede, saa arbejdede han; der var ikke flere Tommelfingre end der skulde være. Et Hyl og en blaa Flamme — vupti! to Par Damestøvler og Fyraften Kl. 5. Bagefter ranglede han sin dobbelte Dagløn op, sov Rusen ud paa en Bunke Brosten eller bag et Plankeværk — og kunde tage fat paa Arbejdet igen næste Morgen om galt skulde være.

Men det gjorde han tilpas nødig, han foretrak at smække tre Par paa én Dag fremfor at arbejde to Dage i Træk.

Mens han arbejdede, sansede han ingenting; men naar han rettede Ryggen for at slaa sig løs, kunde det hænde han opdagede, at han var ene. Gang efter Gang dukkede det grinagtigste af alle Fænomener op, at Folk ikke havde Tid — Herren hjælpe mig, ikke Tid til at rangle! Han begreb det ikke, men det var saadan alligevel.

Det var ustyrlig komisk, og det varede noget, inden han fik lét færdig og opdagede at han var en ensom Mand. Kammeraterne havde simpelt hen ladet ham og hans Urokkelighed i Stikken og fjærnet sig — lidt slukørede maaske — for ikke at være bagefter Tiden. De var blevet Nytteborgere, smaa Bedstemænd med lidt Mave og et morderligt politisk Ansvar. De travede til Arbejde Kl. syv Morgen og forlod det igen Kl. seks — han kunde have stillet sit Ur efter dem, om han havde haft noget. Aftenen anvendte de til politiske Møder. Gifte sig gjorde de ogsaa, og Søndag Eftermiddag trak de af til Cirkus med Kone og Børn. Det kaldte de at sparke til Trædemøllen — ptøj!

De der slog Skæve, var ikke længer Folk af

hans egen Slags, der trængte til at faa de Buler rettet ud, Arbejdet gav; den storslaaede Rangel gled mere og mere over i Hænderne paa professionelle Bøller. Og Kong Nebukaneser var ingen Bølle; han var bare en fri Mand, som tilfældigvis havde været ude i den store Verden og set sig om, mens Kammeraterne trak i Slavetrøjen.

Naa dem om det — vilde de lade sig tromme sammen paa Fabrikker og store Værksteder paa Klokkeslet, saa værsgod! Kong Nebukaneser blev ved at arbejde paa Logi, der hjalp ingen Henvendelser — han var sin egen Mand. Han skulde ikke have noget af at have en Formand til at gaa og se sig paa Fingrene. Og være Medlem af Fagforeningen og faa det hele dirigeret for sig lige til den Luft, man maatte indaande — nej føj for Pokker!

Kong Nebukaneser var Mand for at ordne sit selv, han vilde have Lov til at gøre tre Dages Arbejde paa én Dag — og brænde den af de to følgende. Sin Priskurant skulde han nok selv haandhæve. En Dag erfarede han til sin usigelige Haan, at Fagforeningen havde faaet Hjemmearbejdet forbudt. „Mig kan de ikke æde," sagde han og blev ved paa sin Maade. Og takket være

hans Dygtighed fandt Mestrene ham, naar der var noget særligt paa Færde.

Men de kunde kun anvende ham i Smug, og til daglig Brug foretrak de de ordnede Forhold. Hos Kong Nebukaneser vidste man aldrig, om man var købt eller solgt; det hændte at Fanden fór i ham midt i et presserende Stykke Arbejde til en eller anden Højhed. Og Kong Nebukaneser kunde heller ikke leve af Luft, mens de Par Notabiliteter Danmark kunde stille paa Benene, sled Bundene ud af deres Støvler.

Som alle Genier kom han en Dag til det Resultat, at Forholdene herhjemme var for smaa! Der var ikke andet at gøre end endnu engang at vende sit lurvede Fædreland Ryggen. Han havde bevaret den store Verden i sig og tænkte altid paa den med taknemmelig Glæde. Og han kastede Fortøjningerne los.

Men han kom ikke i Drift saadan som i gamle Dage, da han ligesom Fuglene havde Lufttræk i Knoglerne og døjede med at holde sig paa Stedet. Slyngkraften var gaaet af ham, nu virkede bare Tyngden og bandt ham til Jorden. Han begreb det ikke, men det var saadan; det kostede

Anstrængelse nu at komme i Skub — som det før havde kostet Anstrængelse at dvæle.

Man fløj ikke saadan ud paa maa og faa mere — man satte sig pænt hen og tænkte over Spørgsmaalet og overvejede. Jordens Omdrejning hvirvlede ikke længer Bjærge og Floder og hvide endeløse Landeveje gennem hans Hjærne; om man kunde holde til Turen — det var nu Spørgsmaalet. For der stilledes visse Fordringer — navnlig til stærke Ben, og Maven skulde helst være noget af en Skærveknuser. Men det var efterhaanden blevet smaat bevendt med begge Dele. Og saa denne Følelse af Tyngde i al Almindelighed — som om Jorden sugede en til sig! Nej, den store Verden med dens evige Uro og Spænding fristede ham ikke længer, han var blevet bange for at give sig ud i den. Han var træt og trængte til Ro. Saadan lidt Hjem med lind kogt Mad og Stuer og varme Klæder og en ren Seng — det var det med Skam at melde hans Hu stundede imod.

Han prøvede at realisere det og hutlede sig igennem et Aar eller to ved at lade sig forsørge af et aandsfattigt Kvindfolk, der levede af

tilfældigt Sjov. De skændtes altid, undtagen naar de begge var fulde.

Men saa var han ogsaa grundigt kureret for alt hvad der hed Hjemmets Hygge og Familiens Skød; det maatte de andre gærne beholde i Fred for ham — nu vidste han hvad dét indeholdt!

Han prøvede at tage Faget op paany; men nu var der uigenkaldeligt spærret for en Løsgænger som ham. Saa endelig besluttede han sig til lige som Oldtidens Store at lade sig bespise paa det Offentliges Bekostning, og bankede paa Porten til det Prytaneion, der ligger paa Aaboulevard mellem Ørstedsvej og Svineryggen.

* * *

Her spærrede man ham straks inde og gav ham Syl og Begtraad i Haanden. Men Kong Nebukaneser var ikke kommet her for at paaføre Samfundet en ufin Konkurrence; heller ikke havde han gjort Oprør mod en ordnet Arbejdstid og fast Værkstedsreglement for at sidde som en klippet Slave paa Lemmernes Arbejdsstue og faa sin Times Friluftstur i Gaarden — i aftalt Tempo og Fangedragt. Han elskede Friheden endnu højere end sin Kunst, og Gigten i Skulderen i For-

ening med en fæl Rysten paa Hænderne, der gjorde ham det plat umuligt at holde Knivspidsen borte fra Overlæret, bevirkede, at han blev erklæret umulig som Fagmand.

Han kom til at tilhøre det lette Korps, der bevæbnet med Kost og Skovl hver Dag sværmer ud over Byens Broer og Torve. Her gik han og lod Kosten glide mageligt hen over Brostenene, mens Spurvene tumlede viltert i Opfejningen og Livet pulserede om ham i rastløs, febrilsk Jagen. Han iagttog det hidsige Jag med et mildt sindigt Smil som den, der ved, hvad det gælder, men har sit paa det tørre. Han havde levet og været med trods nogen af dem dér han, derfor fristede det ham heller ikke mere. Kun naar han saa en Gadearbejder skræve over Sten- og Jorddyngerne hen til sin Trøje og tage en lille klar Flaske frem og kysse den, kunde der gaa et lille Stik igennem ham og en Længsel efter lignende Kærtegn. Men ellers havde han det godt, rigtig godt, og misundte ingen — ikke en Kæft!

En Eftermiddag Kong Nebukaneser gik og fejede paa Højbroplads, hensunken i stille lykkeligt Velvære, saa han noget, der rev hans filo-

sofiske Hjærte ud af dets Ro og fik det til at hamre og skælve —:

Oppe fra Købmagergade kom et Fruentimmer sjaskende ned langs Torvet og videre ud efter Børsen. Hun havde en sortlakeret Straahat paa, dens Skygge havde sluppet Pullen foroven og red gumpende paa hendes Næseryg, saa hun tittede frem over den som gennem et Visir; forresten smækkede hun sig med Resterne af et gammelt fransk Sjal, et tyndt slunkent Skørt og Bruneller. Kinder og Næse stak rundt frem som tre røde overskaarne Løgæbler. Hun hældede stærkt forover og vrikkede koket med Kroppen. Brunellerne løftede hun ikke, men strøg dem langs Brostenene. Hans fagdannede Blik sagde ham straks, at det var for ikke at tabe dem — Overlæret var revnet paa dem begge to.

Og hans vildt hamrende Hjærte sagde ham at dette var Malvina — Damen! hans sidste — og eneste store — men ogsaa ulykkelige Kærlighed. Hende, der havde delt sit Leje og sin Snaps med ham; hende han havde pryglet og som havde pryglet ham igen — alt eftersom de var fulde til; hende han tog saa oprivende en Afsked med den Dag de efter moden Overvejelse ban-

kede paa — hun til den kvindelige, han til den mandlige Afdeling!

I Dag havde hun altsaa Udgang og gik ud paa Livet — Malvina, der fra sin Konfirmation til sit attende Aar havde været en affældig Greves Elskerinde! Malvina, der kunde være saa dannet i sin Hæshed og smagte en Kende af alt, fra Hoffet til Rendestenen! — det eneste Væsen han havde truffet, der ligesom han selv havde noget af den store Verdensomdrejning i sit Blod!

Og nu gik hun ud paa Livet!

Der vaagnede i ham en ustyrlig Trang til at være med endnu engang — blot slaa en eneste Skæv! og han var lige ved at smide Kosten og raabe til hende, at hun skulde vente og tage ham med. Men saa skød et Glimt af hans gamle Aandsnærværelse op i ham, han tabte Kosten og blev helt bleg, vaklede hen til Opsyn Petersen og spurgte, om han ikke kunde liste hjem lige saa stille, han havde saa ondt i Hjærtekulen.

Opsyn Petersen der vidste, at Kong Nebukaneser ikke havde noget højere Ønske end at blive paa Fattiggaarden alle sine Dage, saa først tvivlraadig paa sit Ur, dernæst hen paa den Betjent som regulerede Vognfærdslen „under Uret“,

endelig paa den syge. Han saa virkelig foruroligende daarlig ud.

„Tror du ogsaa, du kan bjærge dig hjem paa egen Haand?“ spurgte han.

„Aa jo! Men hvis at det havde været en Tiøre, saa kunde jeg have kørt lige til Porten.“

„Snup saa Omnibussen da!“

Men Kong Nebukaneser fik ikke Omnibussen, han var for afkræftet til at skynde sig. Saa vaklede han over til Thorvaldsens, hvor Sporvognen holdt. Den satte sig imidlertid i Bevægelse, og han fulgte efter den i forpint Trav og vinkede anstrængt til Konduktøren.

Opsynsmand Petersen rystede betænkeligt paa Hovedet. Det maatte staa galt til med Nebukaneser, naar han troede han kunde løbe den Elektriske ind. Naa, men dér kom en anden Sporvogn, der var nok af dem.

Da Kong Nebukanesers Beregning sagde ham, at han havde Husene mellem sig og Opsynet, sagtnede han Farten og drejede fra Stormbroen ned gennem Slotsgaarden. Det galdt om ikke at blive mistænkt og snuppet paa Munderingen, og bag Børsen købte han en vældig gul Konvolut til 3 Øre og en Avis til 2. Resten af Tiøren gik

til Skraa, han skraaede ikke selv, men kunde nu engang ikke fordrage at have Penge paa Lommen. Bagefter faldt det ham ind, at han kunde give Skraaen til Kammeraterne; og lidt senere igen kom han i Tanke om, at han kunde have faaet en Mælketoddy for de Penge. Men han var ikke den Mand, der begræd gjort Gærning.

Avisen blev lagt i Konvolutten for at fylde, og med denne varsomt under Armen vandrede han udad, stram som en Ordonnans i et betroet Ærende. Betjentene paa Knippelsbro skelede efter ham, men han gik sin Gang med den Tryghed, en god Samvittighed giver.

Han flakkede lidt om i Smaagaderne bag Kristianshavns Torv, indtil han fik Øje paa Malvina, der forsvandt ind ad en Gadedør langt nede i Dronningensgade, i et Hus, der bestod af lutter Vinduer. Han var straks med og gik lige op paa anden Sal og hen ad en lang bælgmørk Gang, hvorfra Døre til begge Sider førte ind til Etværelses Lejlighederne.

„God Dag Dame," sagde han højtideligt, da han hørte Lyden af hendes Klæder i Mørket. Han tog hende i begge Ører og gav hende et bredt Kys.

„Uf, hvor du forskrækkede mig, lille Neser! Det ku jo godt ha væt et fremmed Mandfolk i den Belysning," sagde hun koket.

„Er det Arveprinsen man søger, lille Dame? Du kan godt tro, at han er verfet."

„Nej, for jeg hørte ham græde lige før. Men der er ingen Nøgle i Døren."

Kong Nebukaneser undersøgte med kyndige Fingre Lukket og kiggede gennem Nøglehullet. „Den er svært saa lige til," sagde han dæmpet — „havde man bare haft en Stump Staaltraad." Et Øjeblik stod han og overvejede, saa listede han nogle Skridt ned ad Gangen til en Dør, hvor en Kvinde skældte og nogle Unger skraalede, pillede Nøglen ud og kom tilbage. Den passede storartet.

„Du er en Svend, Neser," sagde Malvina kælent.

„Næ, for Ejeren er en fedtet Lus, som kun har Raad til at lade lave én Slags Nøgler til hele Kasernen," svarede han beskedent og satte Nøglen lige saa lydløst tilbage. — „Det er, hvad han er."

„Aa du," sagde Malvina og tjattede ham dannet over Fingrene, der var endnu en fjærn Duft

af Grevinde over det — „du skal altid spøge med det væmmelige. Vi paa vor Afdeling skifter nu hver Uge, vil jeg bare sige dig.“

Kong Nebukaneser forstod hende ikke; naar hun var rigtig fin, gik det undertiden i Taage for ham. Men han vidste, at Oprindelsen til hendes Dannelse var ægte nok. „Dame —!“ sagde han og holdt højtideligt Døren aaben for hende.

De kom ind i en lille Stue med magre halvandet Fag Vinduer; det manglende halve Fag hørte til Køkkenet, der maalte to Alen paa hver Led og var skilt fra i Stuens ene Hjørne ved en Skillevæg. I den derved opstaaede Alkove kunde en gammel Træseng lige faa Plads; Sengen var fuld af Pjalter, og Rummet under den optoges af Flasker. Ved den modsatte Væg stod Halvdelen at et Bord paa sine to Ben og lænede sig mod Væggen, og under Vinduet stod en skidden Kurvevugge med et halvaars Barn, der laa paa Siden og sov med en Gardintøjs-Sut strittende ud af Munden. Sutten fortsattes i en lang Gardintarm, der hang i vaade mørke Klumper — kasserede Sutter — helt ned til Gulvet. Barnet trak Sutten langsomt ud og ind i Søvne; saa løftedes hele den tunge Række og sank igen — det lignede

Klunker. Den ubrugte Ende af Gardinet var slaaet op over et Søm.

En Dreng paa to-tre Aar var anbragt paa Værelsets eneste Stol henne ved Vinduet, saaledes at han kunde se ned paa Gaden; han var bundet fast til Stolen, i Vindueskarmen foran ham laa nogle afgnavede Fedtebrødsskorper. Da de kom, sov han med sit tunge Hoved hængende dødt ned til den ene Side, hans spæde Aandedræt lød som bløde Fløjt. Han slog et Par store Øjne op og gloede paa dem.

„Aa Herregud Dængse, Dængse dog!" raabte Kong Nebukaneser med overhenrykt Fistel og strakte teatralsk Hænderne frem. „Kan du kende din kødelige Far hvad?"

De løste ham i Forening, og Malvina fik ham paa Skødet for at rense ham lidt. Imens travede den lykkelige Fader rundt om dem og gav sin Henrykkelse Luft i smaa Udbrud: „Det klær dig Tøs! — Det klær dig morderligt og være god ved ham! — Du sku bare selv ku se, hvor det klær dig!"

Den lille lod sig tumle med uden nævneværdig Sindsbevægelse, med en egen død Ro; han trak Vejret tungt og hørligt og lod sig ikke i

mindste Maade mærke med, at nogetsomhelst gjorde Indtryk paa ham. Det saa ud, som havde han engang for alle besluttet ikke at tage Parti her i Verden. Der var noget søvntungt over ham, han hjalp ikke til ved nogen Bevægelse, trak bare Vejret med sin tunge snorkende Lyd, der godt kunde høres som om han spandt af Velvære.

„Han gør sig tung," sagde Malvina, „— det er af bare Kælenskab. Og vil du se hvor han er godt i Stand, Neser!"

„Det er Synd at sige, han er meget sludrevorn," sagde Kong Nebukaneser tankefuld. „Gud ved om han kan sige noget? — hvor gammel er 'et nu han er?"

„Tre Aar, Neser — han *er* fyldt! Men Gud at du kunde glemme det!"

„Ja hvad — et Mandfolk maa have saa mange vigtigere Ting i Hovedet." Tre Aar — naa saa var der jo Tid nok til at faa sagt hvad der skulde siges — selv om han skulde blive Rigsdagsmand. „Han kan komme til at snakke Fanden et Øre af endnu. — Har du forresten tænkt over, hvad han kan blive til naar han bliver stor?"

„Gud nej!" udbrød Malvina forskrækket.

„Da er det vel ellers nok saa vigtigt som no-

get andet! For ser du, der er jo Stof i saadan en lille Klump — Menneskestof som det saa kønt hedder. Hvem ved, kanske han sætter sig over Skrævs paa hele Kagen? — det kunde nu være storartet at opleve den Dag."

„Ja jeg tror nu, han bliver Konditor," sagde Malvina i Tilslutning til Ordet Kage — hun holdt ogsaa af Slik.

Kong Nebukaneser gjorde en fortvivlet Grimasse.

„Jeg siger det ikke for at fornærme dig Dame — men der er ingen Fantasi i jer Fruentimmer. Nej Haandens Arbejde er det forbi med! Eller har du kendt dygtigere Haandværker end Kong Nebukaneser? — og hvad havde han for det? Nu er det Hovedet det kommer an paa — den staar paa Forstand i vore Dage ser du! Og Hoved det har han sku nok af — det lille Gæfs!"

Kong Nebukaneser havde omfattet Barnets Hoved med sine store Hænder. „Er der Hævelse i Bolledejgen — hvad Dængse?" sagde han og lo gennem Taarer. Tankerne om Barnets store Fremtid havde grebet ham, saa hans Hænder rystede. „Ikke et Suk siger han, eller saa meget som klipper med Øjnene — der er Karakter i Knæg-

ten! Og ved du hvad Malvina, jeg kan føle hvor det arbejder her oven i hans lille velsignede Krukke. Det er Forstanden der allerede har travlt — han blir god siger jeg dig! Og vil du se hvor urokkelig han er! akkurat som en lille Vorherre der kan det hele udenad! Der hænger nok ingenting for højt dér!"

Kong Nebukaneser tav og stod og smaafløjtede, med Blikket ude i det ubekendte. Opsuget som han var af det fjærne hørte han ikke, at Malvina bad om hans Lommetørklæde — han havde forresten heller ikke noget. Derude i Fremtiden gik hans egen Tilværelse igen, men større og mere vellykket. Kong Nebukaneser havde selv slaaet Rekorden, men i noget der allerede var dødsdømt; han havde sejret de hundrede Gange, men som nogen Sejrherre følte han sig ikke. Men naar Dængse voksede til, vilde der blive Spænd i Gaden. Han kunde sanse Koget og Mudderet, og han havde været tilstrækkelig i Skuddet selv til at føle Svimmelhed paa Dængses Vegne.

Saa gav Fjærnet ham varsomt tilbage, med et Suk havnede han paa Jorden, og opdagede at han var tør i Halsen. Han slog nogle urolige Slag og

havde Blikket forskende i Krogene. „Gud ved, hvordan Vinkælderen har det?“ sagde han, trak Flaskerne frem under Sengen og holdt dem op mod Dagslyset. „Tomas — tomas over hele Linien; den var sku slunken! Du, tror du ikke, din Søsters har Kredit her i Nabolaget?“

Malvina rystede blot paa Hovedet; hun havde travlt med at pille *Bobber* ud af Drengens Næse med en Tørklædesnip.

„Men Herregud, de er jo Levemænd! Hun gaar dér og tjener Føden til dem, og han har sine 16 Kroner om Ugen og kan kæve op hver evige Øre a'! Og saa skulde de ikke have Kredit paa en Draabe Sprut?“ Det var ikke til at begribe en saadan Meningsløshed. — — „Dængse, kan du saa sige Far? nu er du jo køn foran i Ansigtet! — Jeg tror Gud hjælpe mig, han ligner os begge to, Dame — det kommer der af at være enige i alle Dele.“ — Han slog et Slag ind i Køkkenet der ikke var større end et almindeligt Bord: „Vand har de alligevel Raad til at holde, de Flottenhejmere — ah!“ Saa var han over Gulvet igen: „Dængse, kan du saa sige Far? — Naa giv mig et Trykkys Tøs! Det klær

dig og holde en lille paa Skødet — du sku bare selv ku se!"

Men Malvina surmulede: „Du skal altid sitte ned paa min Familie, og dog har de været saa storartede mod Dængse og beholdt ham for slet ingenting."

„Naa ja hvad — de er gode nok for sig og være," sagde Kong Nebukaneser forsonligt. „Bare ikke højhælet Malle! — — Dængse!" han rodede i Vestelommen for at give Drengen noget og fik fat i Skraaen. Saa for den Lede! dér kunde han have købt noget til Drengen for den tyvebrændte Femøre — Fløde for Eksempel; Fløde var ikke en Døjt for godt til saadan en Prins! Han drev ind i Køkkenet igen og gav sig til at rode rundt paa Tallerkenrækken i et eller andet vanvittigt Haab.

Pludselig lød der et lille overrasket Fløjt, under en af Kopperne laa en Tiøre stukket til Side. Kong Nebukaneser kom ind med festlig dansende Bevægelser. „Aa hør Malvina — Himmeltøs! spring ned efter for fem Øre Fløde til Arveprinsen, og tag Fusel for Resten af Pengene! Du kan sige det er til en syg, saa faar du bedre Maal."

Intet Menneske i Verden kunde gøre for, at Malvina tog Brændevin for alle Pengene — hun selv allermindst. Dels var nemlig Fløden sur paa denne Tid af Dagen, dels havde de ingen, og endelig kunde man ikke faa Brændevin for mindre end ti Øre. Kong Nebukaneser var heller ikke den, der kom med Bebrejdelser efter at have hørt disse alt i alt fyldestgørende Grunde; og Dængse var allerede saa meget Mandfolk, at han følte sig tilstrækkelig skadesløsholdt ved et Par smaa Stænk paa en Skorpe.

Men da Kong Nebukaneser havde nydt Drikken, skete der det med ham, at Hjemmets Hygge forduftede; der var ikke længer den rolige Tilfredshed ved at dvæle i den samlede Families Skød, hvert Øjeblik var han henne ved Vinduet og kiggede ud. Lidt af det gamle Sving var kommet op i ham, han følte sig levende endnu og trængte til at friske den lidt op for egen Regning — tage Tilværelsen i stiv Arm for at sige det paa en pæn Maade.

Det var en sjælden smuk Dag, en af de faa Dage hvor Solen sejrrigt sprænger den Røgtaage der hviler over Byen, og vælter Strømme af Lys

ned over Gaderne. Ovre mellem Voldens Træer saas Himlen bedaarende blaa; Rummet hvilede hen i den klareste Ro, uden Stof eller Grænser; det var som at se ind i den letfarvede Uendelighed.

Kong Nebukaneser skuttede sig. „Man burde fejre saadan en Dag,“ sagde han, „og ikke sidde her og kukkelure; Dængse er ogsaa søvnig du. Jeg tror jeg vil ud og røre Lufferne lidt. — — Blot man kunde have rejst lidt Mønt.“ Han sagde det med et Suk og kastede et prøvende Blik rundt i den tomme Lejlighed.

„Du kan da ikke vise dig offenlig i den Mundering!“ sagde Malvina.

„Nej, man skulde jo helst være civil, men der er Tøj nok i Garderoben — Guds Velsignelse af Klær!“

De undersøgte Sengens Indhold og valgte enstemmigt det mindst pjaltede Par Bukser og Resterne af en brun Overfrakke. Kong Nebukaneser trak i Stadsen og smed foragteligt sin Lemmedragt i Sengen.

„Naar du nu blir næstet lidt, saa er du jo helt fin,“ sagde Malvina og strøg kærtegnende ned over ham.

„Ja det er slet ikke saa skeløjet," sagde han henrykt. „Men Strømperne bliver vi ligegodt nuppet paa."

„Du maa synke Bukserne,Neser."

„Det kan bare ikke gøre det af! Men hvad, man har jo Lov at gaa med bare Ben i Træskoene Sommerdage."

„Saa vil jeg ved Gud ikke gaa med dig. For der er nok, at jeg kan faa og føls med!"

„Tror du maaske det var mit Alvor?" sagde han hastigt. „Saa vidt er det vel heller ikke kommet med os." Han gav det stort nok fra sig men blev alligevel staaende raadvild.

„Du skulde prøve Pulterkamrene," henstillede Malvina.

„Det var vel ogsaa nok det jeg stod og tænkte paa," svarede han behersket for ikke helt at miste Overtaget over Damen. Men i en Fart var han ude af Døren og kom lidt efter tilbage med en skabet Cylinder og et Par opslidte Fjederstøvler. „Sikken et Par Gagakker!" sagde han og viste dem triumferende frem. „Det vil sige, de er jo syt som et Svin — men det er dog altid pænere end Træsko! For er der noget jeg hader,

saa er det Træsko. De ruinerer Faget, og sikken en Gang Klumpfødder de laver!"

Klæderne sad paa ham som sammenkrøllet Papir der er foldet ud igen. Men de to havde kun Øje for Flængerne, og Malvina ledte forgæves efter Naal og Traad. Den lille i Vuggen begyndte imidlertid at røre paa sig og skrige, og det maatte snart være ved den Tid Søsteren kom hjem. Med mange Kælenavne anbragte de igen Dængse ved Vinduet og fortøjede ham til Stolen, for at han ikke skulde styrte ud. „Ja der kan Dængse sidde og se paa Himlen og have det rigtig rart," sagde Kong Nebukaneser og klappede ham varsomt paa det tyndhaarede Hoved. Men Dængse foretrak at sove, han lod Hovedet falde tungt ned til Siden og begyndte igen paa sin bløde Piblen.

Den lille var vred, hun havde spyttet Sutten ud, og spændte arrigt den nøgne Mave i Vejret mens hun skreg. Hendes lille Legeme dannede en hel Bro.

„Hun er sulten det Skind," sagde Kong Nebukaneser og saa sig raadvild om — „se bare hvor hun slaar Fægt med Maven. Vilde du gærne have lidt hældt paa din lille Mavse hvad?" han klappede hende lidt sky paa den lille spændte Tromle.

Saa tog han den tomme Flaske og holdt undersøgende op mod Lyset, ikke saa meget som et Stænk var der lævnet, den sidste Draabe var rendt af paa Dængses Skorpe.

„Ja det *er* nu Synd,“ sagde Malvina — „om ogsaa det ikke er ens egen, er det alligevel Synd.“ Hun pillede lidt Brødrester sammen og tog den værste Tørhed af dem under Vandhanen, inden hun vovede sig til med Gummerne. Saa spytæltede hun det til en jævn Dejg og knyttede det ind i Gardintarmen oven for det øvrige. Ungen tav og gav sig blundende til at hive op og ned i Religheden med sit lille Sugeværk, uden at ænse at hun havde faaet en Klunke mere at sætte i Bevægelse.

Kong Nebukaneser stod og saa lidt paa hendes ufortrødne Slid. „Hun er et morderligt Jærn til at tage fat allerede,“ sagde han grundende — „hun bliver god engang du! Naada — jeg vil nødig være det Mandfolk der kommer paatværs af hende. — Men skulde vi ikke tage og klippe alt det gamle Juks væk? det er Synd hun skal ligge og slide i hele den Menage.“

„Nej, lad hellere være du — maaske Søster vil bruge Gardinet igen,“ svarede Malvina.

De drev ned ad Gaden efter bedste Beskub, Malvina havde faaet sin Neser under Armen og traadte saa let i Fortovet. „Det skal være et godt Sted du tager os hen — ikke i nogen Snask, vel? — Der er jo nok af Steder *du* kan tage os hen.“ Hun snakkede med en Overbevisning, som fik Kong Nebukaneser til at føle sig helt fattig.

Forresten lod hun helt og holdent ham raade for Vejen, kastede kun nu og da forelskede Blikke op paa ham og gik ellers med Øjnene ærbart i Jorden — fordi det var saa længe siden hun havde haft Mandfolk paa, at det godt kunde være første Gang. Helt undselig var hun som en ung Pige, og det var dejligt! I Smug kunde hun alligevel holde Øje med Butikkerne, hvor Folk stod og strakte Hals efter dem. Kong Nebukaneser tog sig prægtig ud i høj Hat, og hun vidste de var et kønt Par.

„Jeg ved godt hvor du tager os hen,“ sagde hun lyst og hang sig tungt paa hans Arm. Men hun vidste det ikke og brød sig heller ikke om at vide det; hun sagde det blot for at give sin blinde Tro paa ham Udtryk i Ord. Aller helst gik hun ved hans Arm med lukkede Øjne lige lukt ind i Lyset, og slog dem først op naar de

var der helt; saa vældede det pludselige Lyshav smærteligt ind i Øjnene paa én, og man maatte skrige — det kunde være saa dejligt at være til.

Kong Nebukaneser selv var lidt underlig. Da de kom hen til Broen som fører ind mod Byen, drejede han af, og et Øjeblik efter drejede han igen. Vist saa, der var Steder nok, hele Byen laa der jo smækfuld af Herligheder og bød sig til! det galdt bare om at træffe det rette inden man gik paa, saa man ikke sad hen og fortrød bagefter. Han havde forresten mest Mod paa at tage det hele fra en Ende af, rangle Byen igennem paa Kryds og tværs; men det lod sig jo ikke gøre med Dame paa. Foreløbig var det altsaa blot den Ide han ventede paa, et lille Bæst af et Indfald der kunde redde Aftenen — som det jo var sket de hundrede Gange før. Det galdt altsaa om at holde den gaaende saalænge, og Kong Nebukaneser varierede sine Slag som en Skipper, der adspreder sig mens han ligger og krydser paa Højden efter Lods.

Men Malvina lugtede alligevel noget. „Jeg synes vi gaar rundt,“ sagde hun forundret.

„Man maa vel først og fremmest have fat i

Naal og Traad," mumlede Kong Nebukaneser stødt. „En Gentleman — —"

Malvina trykkede hans Arm og saa troskyldigt op paa ham — forundret over hans bøse Tone. Og Nebukaneser følte som en Anklage hele sit Ansvar for dette Væsen, der gik og gottede sig til en glad Aften. Hun vidste godt nok at han ikke ejede en rød Øre, men hun troede simpelt hen paa ham. Og det var ikke det værste hun kunde give sig af med under normale Forhold, Kong Nebukaneser var ikke den, der plejede at være læns for Udveje naar det galdt en glad Aften. Der var bare det i Vejen at hans Geni ikke var hjemme, han kunde ikke mærke Spor til det Spil af Ævner, der paa saa mangfoldige Maader havde gjort det af for rede Penge i hans Liv.

„Vi kunde gaa i *Karaflen* og danse — altsaa," sagde han slukøret. „Men vi slipper bare ikke ind." Han havde en trist Fornemmelse af, at det glippede for ham i det væsenligste. Der var sku Halløj nok til, men hvad nyttede det, at Tilværelsen var smækfuld af Fornøjelser, naar man ikke forstod at nuppe dem længer! Han havde aldrig fattet Pengenes Værdi rigtig, men nu var

han nogenlunde med; de var alligevel gode at tage til, naar man ikke kunde selv længer.

Lidt mismodige drev de op paa Volden og satte sig paa en Bænk. Solen var ved at gaa ned, den lod allerede Dagen udaande i Purpurdampe over Staden; det gød sig ind under Voldens Træer som de overdaadige Uddunstninger fra en varm lykkemættet Verden. Lidt henne under Træerne sang nogle Børn og dansede Runddans, og nede for Enden af Gaden straalede Guldet paa Frelserkirkens Taarn. Det var umuligt at være i daarligt Humør, lidt og lidt glemte de deres Skumlen over Tilværelsen og faldt hen i skyldfri Pludren — om løst og fast og ingenting. Aftenen gød noget af sin Mættethed i dem ogsaa, de var milde til Sinds; just med et Anstrøg af Vemod stirrede de mod Solen, der sank uanfægtet — som noget der var altfor stort til at gaa i Rette med. Og før den forsvandt, kom den rødglødende over Husryggene, kyssede deres tomme Ansigter og fik dem til at blusse endnu engang i ør Forventning. Saa smukt havde deres Øjne maaske aldrig tindret før; fjærnt over Staden laa et Festskær og tændtes igen i dem. Derude fra flød for en Stund det usigelige ind til dem — Lykken som ingen

kender — og fyldte deres forhutlede Hjærter spændte.

Malvina havde faaet en lille Tøs til at gaa hjem efter Naal og Traad. Hun rimpede ihærdigt sit store dejlige Mandfolk sammen baade her og der, mens en Flok Unger maabede omkring dem. Kong Nebukaneser maatte lægge sig ned paa Bænken for at det kunde gaa hurtigere — og dreje sig rundt saa Revnerne kom øverst. Og dér laa han og væltede sig som en kaad Hundehvalp, overdrev Begivenheden og sagde uhyrlige Brandere for at more de smaa. Malvina var flink med Naalen trods det svindende Lys, det hele var gjort i en Haandevending.

„Saa Neser," sagde hun og saa ham sejrstolt ind i Øjnene — den sidste Hindring var ryddet af Vejen!

Og han saa igen, fattigt og uformaaende. Ak, og saa var man saa langt — der var ikke dét at dække sig bag mere! Bag denne omhyggelige Flikken havde der lagt sig et lønligt Haab paa Lur for ham ogsaa — for hvorfor pyntede man sig vel? det maatte jo have sin Grund! Og nu brast det — lige i Synet paa dem, og aaben-

barede Mandens ynkelige Armod naar Ævnerne forlader ham.

Kong Nebukaneser havde bjærget Troen paa sig selv langt med — den var til Stede som en gigantisk Rest i selve hans Drøm for denne Dag, der gik ud paa intet mindre end at gentage sin Ungdom for en Aften, gøre en Rejse omkring Jorden i det smaa! Det skulde vel være en Bagatel for en, der havde trampet flot gennem tre Verdensdele uden en rød Øre i Lommen — og faaet Del i alt hvad Tilværelsen havde at byde paa! Og saa endte det hele med, at han sad her paa det selvfølgeligste Sted i Verden og var kørt ynkelig fast paa en 50-Øres Adgang til en Dansebule.

Naturligvis lod der sig til enhver Tid lave et og andet uden Penge — selv den største Pjalt havde vel altid saa mange Bekendte at han kunde solde gratis en Aften. Malvina slog ogsaa saa smaat paa det — det var jo nærmest Fruentimmernes Opgave at hænge paa og lade sig underholde. Men Kong Nebukaneser var bare ikke af den Slags der sad og suttede paa et Bekendtskab, han holdt mere af at give den hjemvendte Amerikaner. Han var ikke heller ude denne Dag

for at fedte sig lidt til, men for endnu engang at gæste de store Jagtdistrikter fra Ungdommens Dage; vilde man ikke kendes ved ham, ja saa kunde han sige „færdig" og vende tilbage til *Forsørgelsen* om det skulde være. Men sidde og slikke Tallerkener efter Festen kunde han ikke — det maatte de om som ikke selv havde været med. — „Man har jo ogsaa Forpligtelser over for Kammeraterne paa Anstalten," fremførte han højt som noget, der endelig maatte kunne forstaas af et Fruentimmer ogsaa — „man repræsenterer saa at sige. Men gaa du alene Dame! du finder dig altid et lille Ben — med dit Ansigt."

Men Malvina klyngede sig blot endnu stærkere til ham og erklærede, at hun ingen anden i Verden brød sig om og vilde blive hos ham. Saa kunde hun altid gøre det andet en Gang han ikke var med.

„Jeg ventede det af dig," svarede Kong Nebukaneser bevæget. „Du svarede som jeg vilde ha' gjort i dit Sted."

Malvina tog mod hans Ros med et tappert Smil, og brast med ét i Graad. Helt tøset slap hun sig løs, som var det første Gang Verden brast for hende; og Kong Nebukaneser forsøgte

slet ikke at tale hende Trøst til men lagde stille Armen om hendes Hals. Med Hovedet paa hans Skulder snøftede hun sig i Søvn.

Det var Aften nu, Nattens Skygge laa stor under Voldens Træer, og nede i Gaderne tændtes Lysene et og et som en Bristen i Skumringen. Kong Nebukanesers Øjne havde faaet et usædvanligt Udtryk af Fravær — han sad og stirrede længer ud end nogen kunde se. Han nænnede ikke at røre sig for ikke at forstyrre Malvina, og følte sig forfærdelig ene med sig selv — saa alene at han maatte lade alting falde som det vilde, og tilstaa det var forbi; han duede ikke til noget mere men var en gammel Mand! Der var Lindring i at vedgaa det, man behøvede ikke længer staa og stemme en træt Skulder imod for at holde det umulige oppe. Ja ja saa var det altsaa forbi, Livet lod sig ikke nuppe i Forbifarten længer; duvende jog det forbi, og prøvede man at springe paa, flækkede man bare Skallen mod Stenbroen!

Men der havde været noget, han havde ikke været nogen almindelig Skrabkage! ja Død og Salte hvor havde han sat Tingene paa den anden Ende i sin Tid! Der var de kosteligste Ting

at dvæle ved; han kunde ikke dy sig længer men maatte have en Medvider. Men da Malvina vaagnede og fæstede Blikket paa ham, falmede det hele for Skuffelsen i hendes Øjne. Hun havde maaske drømt at hun var midt oppe i Herligheden.

De sad og krøb ind til hinanden, ingen af dem følte Trang til at sige noget. Men Kong Nebukaneser undredes over at Malvina ikke kom med Bebrejdelser. Før havde han ønsket det; saa kom de op at skændes og han kunde trække sig ud af det hele som en Mand, der vilde have indfriet alting, om hun ikke paa Kvindevis havde forspildt det med sin Kæft. Men nu havde han givet sig Affældigheden i Vold, og var hende taknemmelig for at hun ikke rev ham den i Næsen.

Ned ad Voldens Skraaning groede der Krat, med smaa Gange i som Børn og en og anden Hjemløs havde frembragt. Mørket rugede blødt derinde under Løvet, og hist og her gjorde Vandet fra Voldgraven sig gældende gennem Krattet med en Lysglitren og Raslen af Siv.

Der var noget i det som tog Kong Nebukaneser blødt om Hjærtet — noget som en Hilsen fra de store og gode Dage; her kunde han endnu

efter Ævne smage Sødmen af den store Jord. En Nat under aaben Himmel det var paa én Gang noget han fremdeles kunde overkomme og dog Summen af det hele; alt hvad han havde naaet i sit Liv, hele Tilværelsen byggede paa den hemmelige Svir det havde været at sove ind under Stjærnerne og vaagne gennemslaaet af Morgenduggen — med lige langt til alle Sider! Og saa meget var han vel endnu Mand for!

Men Malvina fór krænket op, hun skulde ikke have noget af at rede Seng under aaben Himmel som en anden noksagt — det var de ikke vant til paa hendes Afdeling. „Dér har vi ordenlige Senge, og hver sin med emaljeret Indretning under. — Men jeg kan godt gaa min Vej, hvis at du skal til at være simpel!"

Kong Nebukaneser saa døende paa hende, mens hun tog paa Vej; for hans Skyld kunde hun godt sparet at give Grevinden; han havde følt sin Gammelmands Ensomhed og tog ikke Tørn med nogen mer.

„Du er immervæk saa spansk i Aften," sagde han med et græmmet Smil. „Man skulde tro, en af de overordnede havde begyndt at sætte Øjne paa dig."

„Men fy Neser dog," udbrød hun krænket.

„Du ved da godt at jeg ikke er nogen Skruebrækker."

Naa ja, hvad? dersom der kunde falde en lille Lempelse eller to af! — Han begyndte jo selv at indse Betydningen af Lempelser og var allerede saa smaat i Færd med at lempe sig over i sin ny og fattigere Virkelighed. Det var netop det der fik ham til at tænke paa Vognmand Jensens Høloft. Han var træt nu og længtes efter Hvile; og saadan et Høloft kunde være ganske storartet — næst efter en Høstak under aaben Himmel.

Han kom spagfærdigt med sit Forslag, til hans Forundring gjorde Malvina sig ikke udtilbens men rejste sig stiltiende. De fulgte Volden et lille Stykke mod Syd, steg saa ned og gik ind over en Plads; der var et helt Lager af gamle Dampkedler, rustne Jærnplader og tykke halvædte Kættinger. Gennem en Aabning i Plankeværket kom de ind i en Gaard hvis ene Side dækkedes af en sort fabriksagtig Bygning, til de andre Sider var der mindre Bygninger og Træskure. Kong Nebukaneser havde taget Malvinas Haand og trak hende efter sig, de holdt sig i Ly af Vogne og Skrammel og søgte over mod en lav Bygning, hvor man hørte den jævne Lyd af gumlende Heste.

Kong Nebukaneser stak Hovedet ind ad den aabne Halvdør og fløjtede sagte. Der var kommet ung Spænding i hans Bevægelser, han stod og vejrede med hver en Sans, parat til at lette eller ændre Taktik ved den mindste Lyd. Dette her havde alligevel en prægtig Smag af før og Verden derude, han vendte sig og gav Signal med Øjnene mens han listede Krogen af. Saa gik han lettaaet ind i Stalden, og Malvina sjokkede bagefter.

„Det er Hotellet," hviskede han og tog henrykt Omgivelserne ind — „ah, Hest du! og dejligt Hø. Herskabsheste oven i Købet — læg bare Mærke til Gødningen; man lugter det straks. Og Karlen er gaaet i Byen — dejlig Plante! Naa, op i Høet Dame!" Han entrede op ad Stigen til Høloftet, og Malvina kom bagefter. Det gik smaat for hende, for hun samlede Kjolen unødig stramt om sig, krænket som hun var over Nesers udannede Tilraab.

Den Nat drømte Kong Nebukaneser om de store Stepper og Stjærnehimlen. Han havde rustet sig til næste Dags Vandring ved at gnide Fødderne med Tælle og snøre Maven godt ind; nu laa han og hvilede ud i den dejligste Høstak,

stirrede mod de fjærne Bjærge og glædede sig stille til det paa den anden Side. Over hans Hoved vandrede Rummet i sin evige Musik. Han fornam den store Nats endeløse Tone, og deraf vidste han at han var ene. Men det gjorde ham ikke noget.

Malvina var i *Karaflen* og dansede „Toppet Høne". Hun løftede med sirlige Fingre Kjolen højt op i den ene Side under Dansen — for der var gul Silke langt op ad Benet.

* * *

Opsyn Petersen var kommet hjem med sit lette Korps og hørte til sin Overraskelse, at Kong Nebukaneser ikke var ankommet endnu. Det hændte jo, at en og anden gjorde sig usynlig for en Dags Tid eller to, men som Regel kom de tilbage af sig selv, og de var i hvert Fald altid lette at opspørge, saa synderlig Uro vakte Begivenheden ikke.

Imidlertid satte man sig løseligt i Bevægelse for at finde ham, og paa et vist Punkt løb Sporene sammen med Malvinas. Hun var ogsaa savnet, og da man kendte deres tidligere Forhold, blev Sa-

gen straks lidt alvorligere. Deres løbende Mellemværende med Familien paa Kristianshavn var også kendt, og man henvendte sig først dér.

Derude var Manden imidlertid kommet hjem og havde fundet Lemmedragten i Sengen. Han saa straks hvorledes det hele hang sammen, og da det alligevel trak op til Politivrøvl, foretrak han at gaa til Stationen. Denne Dobbelt-Allarm jog Politiet paa Benene, der blev straks anstillet Efterforskninger, og alle Sporene viste mod Kristianshavns Vold. Men længer var det heller ikke muligt at komme.

Hvordan det nu gik til eller ikke, saa voksede de to Havaristers Sværmen efterhaanden fra det komiske over i det æventyrlige, den smukke Sommernat spandt dem ind i sin Mystik. Maaske var der megen Kærlighed i Luften den Aften; deres Udflugt tog ganske jævnt Form af et Kærlighedsdrama. Aviserne blev underrettet og Voldgraven saa vidt muligt undersøgt i Nattens Løb.

Da det begyndte at dages, tog en Betjent der kendte alle Kristianshavns Smuthuller ud og ind, sig for at afsøge dem et for et. Lidt hen paa Morgenen steg Solen over de fjærne Bjærge og kildede Kong Nebukaneser i Næsen; han gned

Øjnene og vaagnede til det mest modbydelige Syn af alle — en rødblisset Panser! Men han havde efterhaanden lært at omgaaes Arvefjenden kordialt, og idet han viklede sig ud af Malvinas Arm, sagde han gabende:

„Naa, skal man nu deran?"

Betjenten nikkede.

„Ja vi var for Resten kommet af os selv, men det er jo altid pænere at blive afhentet. De har vel en Æske?"

„Ja der holder en henne paa Torvet," svarede Betjenten leende.

Det gjorde der ogsaa, og de tre satte sig op at køre. Malvina og Kong Nebukaneser var lige henrykte, de havde faaet Lov at beholde Æsken nedslaaet og sad og lænede sig flot tilbage mod Bagsædet. Nu kørte de hjem fra Festen — lidt øre af det meget — Lyset og Tonerne sad endnu i dem og gjorde dem overstadige. Kong Nebukaneser slog nedladende ud med Haanden efter de Forbigaaende, og Malvina kyssede paa Fingrene. Saa lo de begge, og Betjenten lod som ingenting.

„Det var for Resten en værdig Afslutning,"

sagde Kong Nebukaneser, da de rullede op for Anstaltens Port.

Malvina svarede ikke med Ord, men lukkede Munden sødt med Pigefingeren og gjorde en langsom Hovedbøjning. Og Kong Nebukaneser forstod det for det var — den høje fornemme Verdens Maade at sige Tak for Boller og Chokolade — og respekterede hendes Tavshed. Han tog den gamle Cylinder dybt af for Madame og betraadte Tvangen som en højfornem Gæst fra Bredgade, der nedlader sig til at smage paa de Fattiges Mad.

Det blev deres sidste Skæve. Malvina havde forkølet sig om Natten og døde kort efter, og Kong Nebukaneser havde ikke Mod til paa egen Haand at maale Kræfter med det store derude igen. Han havde staaet sig godt nok — men anede fremtidige Nederlag og foretrak at leve i Erindringen.

FRIHEDENS FE

HUN hed Vera efter Fyrstinden i en tysk Kolportageroman. Det var et Navn, der var saa godt som nogen Vuggegave, Forældrene havde lagt al deres Hjærtes Ødselhed i det. Det vilde ikke komme hende i Vejen, hvis hun skulde faa Udsigt til at naa frem til noget.

Nogen Forpligtelse til at blive gift med en Fyrste fulgte der slet ikke med Navnet. Hun var bare saa sød, den Fyrstinde, og saa havde hun en Skønhedsplet paa den ene Side af Halsen lige som Vera her. Det var det hele, naar man ikke vil regne med den blinde Drøm, som ingen kender og som holder det hele oppe.

Andet kunde der fornuftigvis ikke være, for Vera var født til at tage Sliddet for andre; det var en Bestemmelse, der syntes at gaa helt tilbage til Guds vise Raadslagning med sig selv før han skabte Verden. Hendes Barndom var en lang slidfuld Optugtelse til at tjene dem paa den anden Side; ved daglig utrættelig Opøvelse kunde

man maaske gøre sig værdig til engang at overtage Barneskraalet og de vaagne Nætter for de rette Mødre. Maaske — for det er ikke saadan at gaa fra Skidtet og lige ind i den pæne Verden! Det var et Spørgsmaal, der nok kunde holde et fattigt Hjem vaagent; allerede paa Vuggen kom Bifald og Dadel til den lille Vera som Besyv fra fjærne Herskaber, til hele hendes Barnefærden lød det bestandig: Paa den Maade vil du aldrig kunne beholde nogen Plads, Barn! — eller: Saadan ja, der skal nok blive en flink Tjenestepige af dig! Hun fødtes med Fattigdommens store enkle Erkendelse af den egenlige Sandhed og ofrede villig af sit eget; selv det at græde over sin Modgang gav hun Afkald paa, da det blev forklaret hende at Fruerne ikke kunde lide Tuden i Køkkenet.

Der kom noget næsten skæbnetungt over hendes Fremtidsbestemmelse ved disse evindelige Hentydninger til *Herskabet*; det hun opøvede sig til, blev noget saa stort og ansvarsfuldt som at vogte en Helligdom. Hun gøs lidt ved Tanken om, hvad der krævedes af hende, og lagde villigt sin Barnevægt i. Veras Moder havde selv tjent, og hendes Moder igen — — — i opadstigende

Linje rimeligvis saa længe Verden havde staaet; og før hun endnu selv havde set et Herskab, var hun fuldt fortrolig med alle dette guddommelige Væsens Luner og Egenskaber. Hun vidste ogsaa, at det hele ikke behøvede at være saa forfærdeligt, blot man tav og gjorde sit bedste. .

Saaledes udrustet fyldte hun fjorten Aar og traadte ud i Livet, lutret og fast i sin Forstaaelse af, at alle hendes egne Fordringer var lig Nul, og alle de Pligter, der kom inden for Horisonten, hendes. Paa dette Tidspunkt har mange truffet hende, og naar de ikke har hende længer, vil de indrømme, at hun trods alt var uforlignelig — et ejegodt, pligtopfyldende lille Væsen, hvis Grundegenskab var staaende Beredvillighed til at skaane andre og læsse over paa sig selv. Et uudviklet Barn, der med en Oldings forsagende Visdom forstod at beholde sine Sorger saa grundigt for sig selv, at man nærmest fik Indtryk af, at der ingenting boede i hende. Altid saa hun jo pænt glad og tilfreds ud — ja og navnlig var hun saa god mod Børnene!

Hvor hun kom til Verden er ligegyldigt, hun havde den Fattiges Higen mod Lyset i sig, og hørte hun ikke til i Hovedstaden fandt hun i al

Fald snart derind. Og herinde opdagede hun, at Tilværelsen ikke var slet saa haard i sit Greb som hun havde belavet sig paa det. Naar ingen af dens nærmeste saa det, kneb Glæden en fattig Tjenestetøs i de unge Kinder og hviskede hende taabelige Ting i Øret; Lysets unge Guder lod de selvskrevne sidde hen for at gæste den ensommes Drømme og fylde Mørket omkring hende med hellige Løfter om Ægteskab paa Trods af Familien.

Netop saa forargeligt og skjult af Mørket gik det til, at Vera, der fra Tidernes Morgen var udset til at være de andres Trælkvinde, kom til at bære Frihedens Barn under sit Hjærte. Intet Under, at Barnefaderen foretrak at lade hende i Stikken. Med det Paaskud, at hun var en fræk Tøs, der havde forlokket ham, gjorde han sig usynlig, og lod hende selv om det hele.

Barn som hun var, vidste hun foreløbig af ingenting men var bare glad. Hun stillede ingen Fordringer til nogen Side, men tog taknemmeligt imod hvad der blev hende til Del, helt barnligt optaget af Lønnen, der var som en Regn af Guld i fattige Hænder. Uden at have noget Formaal med det anskaffede hun sig Stump for Stump,

hvad der hører til for at kunne blande sig i den festklædte Strøm derude, hvor de gaar Par om Par til Cirkus og Scala. Og en Dag havde hun hvad der hørte til — undtagen Fritiden.

Gennem hele hendes Barndom havde det bestandig lydt: Naar du nu er en god Pige og gør alt hvad der paalægges dig, uden at resenere, saa faar du maaske Lov at sidde inde om Eftermiddagen og efterse dit Tøj, og Fruen udretter selv din Gærning, mens du render i Kirke Søndag Formiddag. Vi har altid opført os, saa vi blev behandlet som hørende til Familien og kunde gaa i Herskabets aflagte Klæder.

Vera vidste jo det altsammen, ogsaa uden at det blev sagt; det var vævet ind i hendes fattige Hjem paa Kryds og tværs som Hundreder af Traditioner. Endnu mens hun var hjemme, kom en gammel Dame nu og da og besøgte Bestemoderen og sagde *hun* til hende; og Bedstemor nejede saa affældig hun var og sagde *Naadigfruen*. En egen Glans lagde alt dette over Hjemmets Armod, et Genskær af Naadens rige Solskin. Og hun havde trofast bidraget med sin Part; det var jo umulig andet, som hendes Skæbne engang var bygget op fra Bunden af.

Og saa en Dag skete det ufattelige, at hun kuldkastede alle gode Begreber og strøg baade Arv og Børnelærdom af sig. Et Fnug af Sol havde ramt hende befrugtende, og hun bar sit fattige Haab under Hjærte for egen Regning, uden Støtte fra nogen Side og glad alligevel. Der var noget halstarrigt over det hele som unddrog sig enhver Forklaring; dér gik et fattigt Barn, som altid havde artet sig vel og nød Herskabets fulde Bevaagenhed, pludselig hen og ødelagte alting for sig selv — for en fiks Ide. Hun vilde selv tilmaale sig sit godt og ondt, selv om hun skulde tabe ved det; og tabe var hun jo nødt til, naar Forholdet skulde regnes ud efter Tyendelov og Aftaler.

Det kunde kun forklares som et barokt Anfald af Storhedsvanvid — maaske foraarsaget af altfor stor Fattigdom i Hjemmet — naar hun foretrak den tynde Jaket hun selv købte sig for Fruens kostbare aflagte, og hellere indrettede sig efter eget Hoved paa sit beskedne Kammer end sluttede sig til Familien som dens Askepot. Men det blev værst for hende selv. Paa andre kunde det til syvende og sidst kun virke pudsigt at se hende holde Hævd over sit Væsens fattige Stumper saa

pietetsfuldt, som havde hun pludselig opdaget, at hun var af gammel Adel.

Med den gode, halvkammeratlige Omgangsform, der saa smukt dækkede over det sande Forhold, var det forbi; Vera ønskede det selv og var den første til at markere Virligheden. Der var dukket noget ufatteligt op i hende, det syntes som hun fandt en Tilfredsstillelse i at faa understreget at hun var Tyende. Hidtil havde hun taget alt af sit Herskabs Godhed og faaet Del i meget, der ikke tilkom hende; hun kunde bede sig fri hvad Tid paa Dagen det skulde være, og være vis paa at faa Tilladelsen, hvis der blot var Mulighed for at undvære hende. Nu gav hun utaknemmeligt Afkald paa det hele — og opnaaede til Gengæld en Aften om Ugen der var helt hendes egen, saa ingen anden paa Jorden end hun kunde tage Bestemmelse over den. Det var navnlig dette, det beroede paa; Aftenen kunde hun godt unde sit Herskab, men de skulde bede hende om det som en Tjeneste. Vera der var forudbestemt til at tjene andre, var for første Gang kommen i det Tilfælde at kunne gøre Tjenester, hun havde tilkæmpet sig Retten til at sige nej af egen Magtfuldkommenhed. Hun var altfor hjælpsom til at

bryde sig om det som andet end en Mulighed; men det var dejligt at vide, at selv om Fruen fik en Lille den Aften kunde hun ikke uden videre sige: Vera bliver hjemme! men maatte bede om det som en Villighed. Ukrænkeligheden var kommet ind i Veras Tilværelse, og hun ofrede gladelig alt og syntes hun vandt ved Byttet.

Paa sin Friaften svirrede hun ud hvor Lyset var stærkest, helt hen under Indgangen til de store Forlystelsessteder. Der stillede hun sig taalmodigt op, stirrede ind i Lyset og ventede, til hun var saa lykkelig at kunne stikke sin bløde Arm ind under den unge Mands, uden hvem Glæden let bliver en lukket Bog for en Tjenestepige. Om Vinteren er Indgangen til Cirkus et godt Sted for én, der slipper ud med kortest Varsel, om Sommeren er Alléenberg bedst. Der stiller man sig op i Rækken og lytter til Musiken, mens Soldater og unge Knøse gaar op og ned under Lygterne og gør deres Valg.

Det er en utryg Tilværelse; Vera fangede Lykken og tabte den igen nogle Gange. Med kun én Aften fri om Ugen var det næsten umuligt at fastholde nogen Yngling, der havde hver Aften til sin Raadighed; han løb gærne træt og gav

Cirkusbilletten og sin ridderlige Beskyttelse til en anden, der var heldigere stillet. Det trak ogsaa gærne ud med Middagen netop de Dage, og naar hun endelig slap ud, var der ikke Tid til at søge ham op. Saa maatte hun slaa sig paa en anden Ungersvend med Cirkusbillet, for dog at komme en Smule ud paa Livet.

Naar hun lige før Middagen stak ned for at købe de sidste Ingredienser til Maden, viftede det for hendes graadige Øjne med Forretningsdamer, der var paa Vejen hjemad. De er fri, Aftenen er deres egen fra Klokken seks, Livet er deres, alle pæne Herrer ser langt efter dem — de behersker for en Stund Strøget helt. Der skal endda være en af dem, som „gaar med“ en ung Greve — og hun er ikke Spor af smukkere! Han kommer og henter hende ved Forretningen og følger hende gennem Byen — ved højlys Dag!

Vera spejlede sig og drog Sammenligninger — hun vilde være Forretningsdame. Jo, hun *var* Stillingen voksen, naar hun ikke kom til at staa over Gassen længer, naar Haaret blev slaaet over i den ene Side og det sorte fra Komfurbørstningen gik af Hænderne. Og med sin ny Jaket! — hun turde gaa hele Strøget til Ende

uden at slaa Øjnene ned. Hun sagde paa Stedet op, og Resten af Tiden gik hun i Køkkenet med Handsker paa, til Forargelse for Fruen. Saa anmodede hun om Udgang „for at søge ny Plads" — tre Gange som Loven hjemlede — pyntede sig og ledte en gammel Brodereklud fra Skoletiden frem. Der var baade Heksesting, Korssting, Kontursøm, Gotiske Bogstaver og meget andet, en hel lille snusket ABC i Haandgærning. Den skulde hjælpe hende i Skuddet.

Vera vilde til Haandbroderiet, siden hun nu engang havde Prøvekluden paa hvad hun aldrig fik lært. Syede hun maaske ikke selv Tungerne til sin Konfirmationssærk — tegnede dem paa egen Haand over en 2-Øre og syede hvert et Sting!

Hun gik op i en af de store Forretninger, til Chefen. Han betragtede Kluden, saa ogsaa et Lommetørklæde hun lige havde syt Navn og Hulsøm paa, og bekæmpede et Smil. Men han var en dannet Mand — lidt for dannet for Veras Verden. „Men det er jo udmærket," udbrød han — „kan De ogsaa tegne?"

Vera aandede sit Ja ud i hæs Glæde, hun tænkte paa 2-Øren og Tungerne. For et Syns

Skyld lod han hende prøve med et Par Vedbendblade; hun kradsede noget op, der lignede en havareret Kæmmekam, og smilede mod ham i bedaarende Selvtillid.

„Ja det ser jo rigtig godt ud," sagde Chefen nølende. — „Men hvorfor vil De egenlig skifte Livsstilling?" Han kendte godt disse skrøbelige Natsværmere, der kom et Steds ude fra Mørket og blev ved at dunke blindt mod Lysglasset til de faldt døde ned. Alle Overtalelser var ganske haabløse her, hans Ord kom ogsaa nærmest som et Suk over, hvor fortvivlet vanskeligt det efterhaanden var at holde Tjenestepiger. „Man tjener jo meget mere i Deres nuværende Stilling; men — De elsker maaske Haandarbejde?"

„Ja," svarede Vera godlidende — „for det er jo saa bundet at tjene." — — Naa, lige nu var der i al Fald ikke Brug for hende, men Chefen vilde have hende i Erindring. Han fik hendes Adresse.

Fra den Dag gik Vera med høj Puls og Hjærtebanken. Hun talte Dagene, skønt hun ikke vidste hvormange der laa ude i Uvisheden; hvergang Postbudet ringede, troede hun det galdt hende; og naar Tvivlen meldte sig gentog hun blot Che-

fens venlige Tilbud. Hun stod med det ene Ben uden for sin Gærning klar til at bryde op naar som helst, blev mer og mer led ved den, og upaalidelig. Hun blev sagt op, sendte Chefen sin ny Adresse, døsede Arbejdet af — og ventede. Blev sagt op til næste Maaned, sendte igen Adressen, og ventede — i en Tilstand af underlig Stirren.

Og en Dag kunde hun ikke mere — det var Foraar derude. Hun løb af sin Plads, lejede sig et lille Værelse og kastede sig ud i Vrimlen af de smaa fejrede Jaketklædte. En Maanedstid holdt hun den gaaende, sled Asfalten i Tide og Utide, forsøgte sig til ingen Nytte i Forretningerne, var i Cirkus hver Aften. Da Maaneden var gaaet, havde hun endnu det meste af Æren i Behold — i al Fald for meget til at hun kunde leve af det; men Sparepengene var opbrugt, og en Del af Klæderne gaaet paa Assistenshuset.

Saa opgav hun at maale sig med Forretningsdamerne og erkendte nedslaaet, at ogsaa en ringere Lykke kunde være god. En Stund tænkte hun paa at tage Plads som Husbestyrerinde for en ældre Herre, og da hun saa godt ud, tilbød der sig hurtig noget. Men i sidste Øjeblik blev hun angst for at tage *alle* Konsekvenserne af Stillingen.

Der var det at vende tilbage til Fortiden og Herskaberne igen, men Vera vilde ikke give Afkald paa sin Frihed. Den var det dyrekøbte Barn af hendes egen fattige Tilværelse, og hun vaagede over den som en forladt Moder, rede til ethvert Offer. Og en Dag lukkede Fabriksporten sig af sig selv bag hende.

I den indre By viste hun sig aldrig mere; Jakketten var for tynd og krøllet, den kunde nok se ud, som den blev brugt til Overtøj om Natten. Haaret var tyndt og vilde ikke makke ret, Ansigtet var tyndt — hun manglede ikke Selvkritik paa disse Punkter. Men hun fik sin Drøm om Frihed fra Klokken seks virkeliggjort, og fra seks til otte nød hun det livlige Mylder af glade Mennesker paa Arbejdernes Strøg fra Dronning Louises Bro til Kapelvej.

Efter otte forlægger Ungdommen ved Sommertid Strøget udad, fra Kapelvej langs Kirkegaardsmuren til Runddelen og et Stykke hen ad Jagtvejen. Ogsaa her er der finklædte Herrer med høje nystrøgne Hatte, og en af dem blev den udvalgte. Han var ganske vist ikke Grevesøn, men han havde spillet Greven i en Dilettantkomedie i Folkets Hus. Dengang boede Vera paa en Kvist

ude paa Frederikssundsvej og havde eget Værelse. Men saa fik hun Barnet og maatte flytte ind over Gaarden til en fattig Familie, der alligevel havde Smaa at passe.

Greven gled hurtig ud af hendes Tilværelse, og siden gik hendes Aftener med at staa paa de kolde Hjørner derude, hvor Byen brat falder ned i Marker, og vente paa *Fredrik* — mest forgæves. Sidst jeg saa hende dèr var en Julenat. Hun stod i flere Timer uden for en Kældersnask ude paa det yderste Nørrebro — skælvende af Kulde og Kummer — og haabede paa at fange et Glimt af ham og trække ham med hjem til hendes fattige Rede. Jaketten eksisterede endnu, men kunde ikke knappes om hende, hun var højfrugtsommelig. Og Frederik var ogsaa blevet træt af hende og foretrak Kælderen; nu og da sendte han en Spejder op for at se, om hun ikke snart skrubbede af.

Det er hendes Friaftener, og dog vilde hun ikke ofre dem og tage Plads igen; i al sin Usselhed ser hun med Foragt tilbage paa Fortiden. Mange har ynkedes over hende og villet bringe hende til Fornuft, men hun er ikke god at komme nær. Noget Velvære har Friheden ikke skænket

hende; som den faderløse Elskovsunge den er, har den plyndret *hende* for alt. Derfor elsker hun den vanvittigt, med Øjne der gløder af Selvfortæring; som en udtæret Tæveulv ruger hun over sin Smule Unge, snærrende til alle Sider. Selv Fredrik vover ikke at kyle det fremmede Væsen ud af Reden.

Hendes Afkom bliver ikke bebyrdet med tunge Traditioner; det skal jo ikke ud at tjene, det er alt hvad hun ved. Det vokser op under de Kaar, som nu engang er de uægte Børns. Og en Dag vaagner det maaske til den beske Erkendelse, at det er kommet til Verden uden Fader og har maattet fortære sin egen Moder for at naa frem.

TRE SØNNER

JEG havde været langt ude — der hvor Manden maa lægge sine Ævner og Kræfter — og længe borte; nu gik jeg hjemme paa Stranden igen og slog Smut, halvsovende over for Nuet, mens Barndommens Minder sank som Tonelag gennem mig. Havet laa og bredte sig i Bleg langt ud; som en mægtig soldrukken Skønhed laa det og blundede under Lyset, lullede sig selv med bløde dovne Lader — forførende dejligt i sin Hvile. — Naar Solen slyngede sin Styrke ud, gik der en uendelig fin Sitren hen over det, det foldede sig ud — umættelig stort — under en lang Dønning. Og blundede saa videre, uberørt i sin Dejlighed, med en kælen Spinden — stjaalent plirende mod Kraftens Ophav. Midt i dets blanke Skød ragede det afpillede Skelet af en Fuldrigger op — saa rent meningsløs; ingen begreb, hvordan den var kommen der og blevet saadan tilredt. Havet selv allermindst.

Langt ude, hvor Hav og Himmel svandt over

i hinanden i saa uhaandgribelig en Sødme, gik en Bark for fulde Sejl. Sejlene stod mørke mod Sollyset, man havde vel sprøjtet Vand paa dem for at fastholde den svage Solluftning; men Skibet flyttede sig næsten ikke. Det var en af disse stærke Skuder, der fødes i den bortgemte Smaaby og tramper de store Have, mellem Sydamerika og Frankrig, England og Ny-Zeeland. Med lange Aars Mellemrum, naar Farten er ved at gaa af den, naar alting girer og Naaderne trækker Vand, vender den hjem for at kalfatre og faa Bunden skrabet, for at gaa det hele efter fra Knappen til Kølsvinet — og for engang igen at proviantere fra Hjemmet! En Maaned efter stikker den igen i Søen, med nyt Skub i sig, med Kræfter til at tage de haarde Tørn — hvis den da ikke er befunden moden til Ophugning! Og her sidder jeg selv og har for en Stund slettet al Energi, kun fyldt af én Bevidsthed — at jeg er hjemme. Og saa af dette milde Vemod, som fremgaar, naar Trætheden nedbrydes i én, naar Legemet befrir sig for Aske og Slagger efter den lange Fart. Alting maa tilbage til sit Udgangspunkt — ikke for at dø, som Ordet gaar, men for at hvile ud og hente ny Styrke. Og engang hænder det jo, at man

kommer hjem og er meget træt. Man glemmer at stikke i Søen igen, og Hvilen strækker sig ud over Aarskifterne, bag om Tiden og helt ind, hvor Evigheden holder til. — —

Saa fortrolig som med Havet her er jeg ikke engang med min Moders Stue. Fra vore smaa Vinduer kunde jeg spytte i det; naar det var ondt kastede det Fraade ind paa vort Loft og løb Vragstumper som Stormvæddere mod Gavlen. I de smilende Foraarsmorgener sang Gaddisen sin forunderlige Sang, Fader skød den fra Vinduet og sprang lige ud efter den; den dykkede og bed sig fast i Bundens Tang, og han blev drivvaad. Der var Morgener, hvor Moder kaldte os til Vinduet og viste os Nattens Strandinger — fem i Tallet.

Saa laa hele den store Bugt som en uhyre Kæbe og gumlede paa Vragstumper og Dækslast, der var gaaet overbord. Det var Brødet paa Bordet for Fattigfolk, og vi Drenge sprang i Brændingen og bjærgede paa Andel, under Strandfogdens Opsyn. Derude badede vi — tyve Gange om Dagen — skvulpede om i Baad, stagede til Søs paa store Isflager og var jævnlig ved at sætte Livet til. Skolekammerater blev derude, og vildfremmede Lig kom vaskende ind.

Havet laa og sang det hele frem i mig igen med sin hyggelige Spinden, og Solen bagte Luften saa hjemligt op — med Tjærelugt fra Baadene og Svovlbrinte fra den raadnende Tang. Det var en af de Junidage, hvor Lyset toner. Hvert Øjeblik maatte jeg lytte — som i min Barndom — efter denne fine Støvregn af Musik, der dalede ned over mig, saa fra Landet, saa fra Søen; og jeg grundede — som dengang — paa, hvor det vel var Festen holdtes. Men jeg løb ikke efter Lyden mere, nu vidste jeg alligevel bedre.

Henne i Sandet mellem nogle væltede Baade laa en gammel Mand og rodede; jeg kunde høre ham snakke højt med sig selv. I min Søgen efter flade Sten kom jeg helt hen til ham — han saa besynderlig ud. Den store pjaltede Filthat sad paa tværs som en Sydvest, saa Panden var aaben og Ørerne skjulte; dette og hans dirrende Hoved og hele sammenfaldne Skikkelse frembragte en snurrig Blanding af forsorent og affældigt. Han laa og ledte efter et eller andet og havde ikke mærket mig. „Hvad bestiller du der, gamle Mand?“ spurgte jeg og bøjede mig ned over ham. „Jeg har tre Sønner, og den ene er ovre i Buenos Ayres, og han kan tale spansk,“

mumlede han uden at se op. Han syntes kun at have en yderst vag Forestilling om, at han ikke var ene; Blikket, der jævnlig klikkede, blev ved at vandre frem og tilbage over Sandet, Hænderne famlede sig frem efter Øjnene — det var et fattigt Samarbejde der kom i Stand. Nu og da tog han en lille Sten op og beføIte den prøvende, mens Tungespidsen gik frem og tilbage mellem de visne Læber; hans Følesans var nok lige saa luvslidt som det øvrige. „Har du tabt noget?" spurgte jeg igen og lagde mig paa Knæ ved Siden af ham. Men i samme Øjeblik blev han forvandlet, Skrækken gik i et Ryk igennem ham og gjorde ham levende. Han kastede sig rundt og søgte at dække Stedet med sit Legeme. „Nej vist ikke, vist ikke!" gentog han og holdt op at søge. Det flakkede raadvildt i hans Ansigt; han pønsede tydelig nok paa Udveje til at faa mig bort fra Stedet.

Hans Skræk rev mig for et Øjeblik ud af min Vegeteren — just saa længe, som et Klip med Øjnene varer. Helt yderst ude, derude hvor Erkendelsen glider over i Intet, strejfes jeg af noget, et forsvindende Indtryk af Værdier — Guld, Diamanter, Lykke, hvad ved jeg — og af en gammel

Mands Værdiløshed, som alligevel snart skulde dø; henaandede Skygger af en Skat og en Brøde. Det angaar ikke mig personlig, jeg kunde aldrig have tænkt det end sige omsat det i Handling. Mit eget er kun det vanvittige Haab om Lykken, som skyder op af en andens Angst og gror frodigst midt i Ørkesløsheden; Resten hører den fjærne Fortid til. Det var et af disse Meteorer, Stumper af en tidligere Verden, som farer herreløst om derude og kan strejfe selv den skikkeligstes Atmosfære.

Jeg havde hele Tiden Tanken henvendt paa at hjælpe den gamle og kiggede søgende ind under ham. Der, ved hans ene Knæ laa en 25-Øre og skinnede. „Her er den, Gamle, her!“ sagde jeg og rakte ham den. Han saa paa mig for første Gang, og der listede Tak ud af hans hvidplettede Øjne. „Du ser godt,“ sagde han og klemte Mønten ind i den runkne Haand, han lukkede omhyggeligt Fingrene én for én over den med den anden. — „Du ser godt ja, men jeg saa ogsaa godt engang. Jeg har set Sælhunden haske i Laksegarnene paa dybt Vand — og vidste hvad Fortræd den havde øvet, før vi fik dem op.“ Han faldt i Tanker igen, Fingrene gik famlende frem over hans Pande.

Jeg genoptog min Syssel; nu og da vendte jeg mig efter Oldingen, han gik og nussede mellem Stenene. Saa kom han hen til mig med Favnen fuld af Smaasten. Han lagde dem for Fødderne af mig, trak mig i Ærmet og pegede saa vigtigt og omstændeligt som et Barn, der er sig bevidst, at det hjælper. De var runde og tykke som Æg, aldeles ubrugelige. „Tak, men vil du ikke selv slaa Smut?“ Han maatte le, saa overdaadig forekom Tanken ham. Han havde ikke Korpus til at bære Latteren, det saa ud som skulde han synke sammen til en Askehob; Lyden kogte i hans Bryst og døde hen to Alen borte. Men af Ruinerne byggede sig en Kæmpelatter op, som engang maatte have rullet hen over Vandet. „Du har været Baadsmand,“ sagde jeg. — „Jeg kan høre det paa din Stemme.“ „Ja ja, paa de store Farere saagon!“ han lo henrykt til mig. „Og dengang kunde jeg raabe fra Ankerplads til Land; naar jeg raabte, slog alle Mand Fødderne i Dækket.“ — „Har du aldrig slaaet Smut?“ „Jo jo — dengang jeg var syv-otte Aar. Jeg kunde slaa en Tier, baglængs, og under det ene Ben.“ Et lyst Erindringssmil gik over hans Ansigt, forgyldte det og svandt — som flygtende Efteraarssol over en Stub. „Saa

kom jeg ud at tjene Føden til mig selv, og det var forbi med Barnelegen." — „Du har begyndt tidlig paa Livet." — „Ja, i firs Aar har jeg gjort Mandstjeneste — men nu er jeg ogsaa træt."

Jeg kunde ikke udføre det rigtig gode Kast fra Drengeaarene, Skuldrene vilde ikke langt nok tilbage i Leddet. Men jeg var ikke oplagt til at græmme mig over tabte Ævner; her, hvor jeg havde hele min Drengetid nærværende, kunde det desuden let føre for vidt. Den gamle sad paa en Sten og fulgte mig med stor Interesse, nu og da kom et glad Udraab: „Den var god; det kunde jeg høre, for den fløjtede. De skal gaa hen over Vandet med et Pylr, som Gaddisen naar den letter." Naar Stenene kantede og gik til Bunds med et Plump, vidste han ikke alt det, han skulde sige til min Undskyldning.

Siden satte jeg mig hen hos ham. Han sad og klappede Sandet sammen til en lille Høj mellem sine spredte Ben; Arbejdet optog ham meget, nu og da saa han op paa mig med et tillidsfuldt Smil. Saadan sad jeg her ogsaa som Dreng med min lille Søster, hun bagte Kager af Sandet og smilede det samme Smil op til mig; og dengang som nu havde jeg Trang til at lege med — og lod

det være som den ældre og fornuftigere. Barken derude havde flyttet sig lidt mod Horisonten, Solen faldt i de hvide Sejl; det var som et hvidt Glædesblus, der langsomt gik sin Gang om Jordens fagre Runding. „Det er Josefa," sagde den gamle — „hun kommer hjem for at kølhale. Men hun kommer ikke ind, før det lufter op til Solnedgang." — „Saa?" sagde jeg vantro — den gamle kunde jo knap skelne i en Arms Afstand. „Ja, kan du ikke se det er Josefa? Hun har Kurs mod Havnen og har alligevel ikke Lodsflag oppe — Hjemkomstflaget hænger paa Storsejlsbommen. Jeg kender jo Rigningen ogsaa."

Jeg lyttede stille til denne Olding, hvis Syn havde forladt de nære Ting og var paa Vej ud mod Uendeligheden. Her sad han og dirrede som en gammel udslidt Spinderok, der falder i Støv for sin egen Bevægelse. Klæderne var altfor store og faldt i Læg. Huden var bleven for stor og hjalp sig over det ved utallige Folder, Knokkelværket var uensartet, noget var smuldret mere end andet. Jeg syntes, jeg kunde se ham ebbe ud som et flygtigt Stof og lydløst gaa over i Altet. Og jeg følte Sorg, den Sorg, som kan gribe èn ved først at møde noget, naar det er uigenkalde-

ligt forbi. Hvordan havde hans Liv formet sig — hans Glæder og Sorger? Hvilken lille Menneske-tanke havde ligget og brændt uslukkelig bag alt andet og givet ham Gudsmærket? — — „Jeg har tre Sønner —“ mumlede han. — „Og den ene — — og han kan tale —.“

Jeg tændte en Cigar, tankeløst bød jeg ham ogsaa en. Han rystede mismodig paa Hovedet. „Kan du ikke taale at ryge maaske?“ — „Jo jo. Jeg faar alt Udkradset hos Købmanden og tørrer det. Men dine fine Cigarer —“ han saa lystent til Foderalet, men tog ingen. „Nej vist ikke — jeg skal jo alligevel snart dø! hvad Gavn er det saa til at gaa og stadse sig op med Cigar!“ Han blev ved at se begærligt efter Cigarerne, men holdt stædigt Hænderne ind til sig, som galdt det at værge sig mod en stor Fristelse. Saa skar jeg Spidsen af en, puttede ham den i Munden og tændte; han smilede undseligt og lod sig tumle med. „Jeg er vist for gammel, jeg,“ sagde han og lo usikkert, mens han suttede. Der var heller ikke meget Vejr i ham, men da han først fik Røg frem, foregik der en mystisk Forvandling med ham. Det var som Safterne skød op i ham for mine Øjne, han fik et dristigt Blink i Øjet, Hatten gled bag i Nakken.

„Holla!“ raabte han og spændte Armen med Cigaren krum i Luften som en Udfordring til Pigerne; et Øjeblik saa det ud, som skulde han til at slænge sig udover med et drønende Tramp. „Hov, Maria! Skal jeg vise dig, hvordan man tager Solhøjden?“ han lo lige op i Luften.

Styrken blaffede forbi, han sad tilbage med det forsorne Udtryk og saa pudsig ud — sørgelig pudsig. Munden krængede han hen til Siden, saa Cigaren pegede op mod det ene Øre, han spyttede Straalespyt og fik det ned ad sig, hele Skikkelsen tindrede af Henrykkelse. Han holdt Cigaren sirligt mellem to Fingre og lod den dampe op i Luften. „Er det Havanna mossen?“ sagde han og gned Røgen befølende mellem Fingerspidserne — han var kaad. „Jeg har ogsaa været i Havanna — i mine unge Dage — paa alle Have har jeg faret — og under Linjen — — og paa Madagaskar. Vi gik i Land — lige bardus op i Husene — og sloges med dem om Pigerne. Fine girl! sagde vi bare, saa kom de straks ligesom Kyllinger — og vi maatte slaas med Mandfolkene saagu. Jeg har et Knivstik her endnu“ — han pegede mod Skulderen. „Men det gik hurtig over, for de sorte Piger er gode til at plastre. Gode Piger — fine girl i

alle Lande!" — Han lo overstadigt, fik et Hosteanfald og faldt saa helt sammen igen.

Jeg sad og tænkte paa Afstandene i den gamle Mands Liv og blæste Ringe ud i den blaa Luft. De holdt sig længe, saa stille var det. Den gamle var falden helt forover. „Tre Sønner —" mumlede han pludselig op fra sin Affældigheds Dyb. — Og den ene er —"

„Hvor er de andre to da henne?" spurgte jeg — meget højt for at vække ham. „De — de rømte Skuden," svarede han kort. Jeg begyndte at forstaa hans Forladthed; det gøs i mig ved Tanken om, at jeg maaske ogsaa engang skulde sidde forladt og hjælpeløs i ufravendt Stirren efter en bestandig bortvendt Ungdom. „Du ved slet ikke, hvor de er engang?" spurgte jeg. — „Jo, de er derude," han nikkede skødesløst mod Søen. „Paa Langfart?" — „Paa Langfart, ja — og med Hovedet nedfor." Han lo underlig koldt; Ligegyldigheden i hans Stemme fik mig til at studse. „De er da ikke druknede?" spurgte jeg. — „Jeg saa det selv," sagde han og nikkede ildevarslende. — som den, der fører en fældende Anklage. — „Jeg stod jo selv paa Stranden og saa det. Og Støvlerne tog de med sig — ganske ny Støvler for sand — og Olietøj

og det hele. Det havde kostet 25 Rigsdaler inde i Staden — fem og tyve Rigsdaler" gentog han med et Udtryk af barnlig Forfærdelse over deres Skamløshed. — „De gik væk, gjorde de, og jeg maatte betale det hele selv. Fire Snese, sagde jeg til Købmanden, jeg er fire Snese, Mogensen! Men han sagde: Penge, Penge! Du maa tage ud og fiske igen, sagde han."

Jeg søgte at tage dem i Forsvar men opgav det igen. Sandheden var jo dog, at den gamle sad ene og forladt her, mens de boltrede sig i en anden Tilværelse. — „Men han, der taler Spansk, kan han ikke hjælpe dig?" — „Jo, jo, han tjener mange Penge i det fremmede — god Søn! Han har skrevet — skrevet —" han sad og fingrede sig paa Panden og tumlede fortvivlet med sin svigtende Hukommelse. „Dengang de tog mit Hus, saa skrev han — — det staar her, du kan selv se!" han trak en snavset Brevlap op af Vestelommen. „Men jeg har ingen Huske længer, og se Bogstaverne kan jeg ikke! Nej, syv og firs er jeg nu — syv og firs!" Han rakte nogle Fingre frem for at understrege Tallet.

Jeg stavede mig igennem Brevet, mens den gamle sad og stirrede ufravendt paa mig. Pludselig blev

han urolig, han kiggede i sine tomme Hænder og drejede sig rundt i Sandet. 25-Øren var væk, han havde formodenlig rodet den ned i Sandet, den var ikke til at finde. „Her har du en anden," sagde jeg og gav ham en 25-Øre. „Er det en anden?" sagde han og drejede den undersøgende. „Ja det er," svarede jeg — lidt ærgerlig over hans Mistanke. „Pas nu paa, du ikke smider den væk ogsaa." Jeg stavede mig videre frem gennem Brevet, men blev afbrudt ved, at den gamle gravede ivrigt i Sandet. „Naa, har du nu kastet den væk ogsaa?" spurgte jeg lidt utaalmodigt. „Nej, men — — naar det er en ny, saa maa den gamle jo være til at finde. Og du sagde jo, det var en anden." Jeg svarede ikke men gav mig til at læse højt — og saa blev han rolig.

Dags Dato i Juli 1897.

Kære Gamle!

Nu vil jeg tage Pennen fat og fortælle dig, at jeg har det godt og haaber at høre det samme fra dig. Jeg har faaet Forhøjelse og har nu lige saa meget som Byfogden derhjemme. Men saa koster det ogsaa at leve her; en Aften inde i Ranchos kostede mig lige saa meget, som Havnefoged Madsen har i Løn om Aaret. Men nu er

jeg ude i Kampagnen med Kvæget og bruger ingen Penge. Og ser ingen Folk andre end Kvægtyve, og dem jager jeg bort med min Skyder. Jeg har ogsaa faaet mig en Veninde, som er sjældne her, og gav 100 Dollars for hende til en Agent. Saa var der en af mine Kammerater blandt Gauchoerne og klappede os rigtig sammen — for han har studeret til Præst i sin Ungdom. Men bagefter stak han af med hende. Nu kommer jeg snart hjem en Tur, saa maa du se at holde den gaaende saa længe; og saa skal jeg fikse dig op, saa de skal gøre store Øjne. Jeg kunde godt sende dig mange Penge; men Kursen staar saa slet, og det kan ikke betale sig. Saa du maa se at slaa dig igennem til jeg kommer. Det er noget godt Rak at tage dit Hus fra dig for de lusede 200 Daler; men naar jeg kommer hjem, skal de faa Pengene lige i Synet. Og saa skal jeg bygge dig et nyt grundmuret Hus med Tegltag. Nu faar du ikke mere før du ser mig selv.

Undskyld Skriften. Din inderlig elskede Søn

Peter.

P. S. Husk endelig at sætte Frimærke paa Brevet, naar du skriver igen, ellers koster det dobbelt her."

Den gamle sad og rokkede med et stolt Smil, han nikkede medvidende ved hver Sætning. „Har du ikke haft Brev siden?“ spurgte jeg. „Nej for han kommer jo selv — hvad skal saa den Skriveras til.“ Jeg saa paa Dateringen — Brevet var fem Aar gammelt. „Og han har heller aldrig sendt dig noget?“ „Nej, for han kommer jo selv, hørte du vel,“ det lød helt fornærmet. „Og saa har han mange Penge med. De skal faa dem lige i Synet — saa de nyser og spytter Tokroner en hel Uge.“ Han lo stort. — „Men hvordan klarer du dig da til han kommer? fiske kan du jo ikke længer.“ Han hørte mig ikke, jeg maatte gentage det — højere. Saa saa han op paa mig, fjærnt, fra en Verden, hvor der herskede helt andre Forestillinger — eller maaske slet ingen. „Tre Sønner“ — mumlede han — „Buenos Ayres — — tale spansk.“ Men det var ikke Udtryk for noget, han var simpelt hen gaaet i Staa.

Jeg lod ham i Ro og vandrede ind mod Byen. Solen faldt lavt ud over Vandet og fik det til at rødme, Solfaldsbrisen kiprede det og gav det denne Vandren udad, der gør Sindet sygt af Længsel mod fjærne Strande. Barken var naaet ned til Byen og lod Sejlene falde, de vendte den lysende Flade mod

Solen til en sidste Hilsen, før de sank til Dækket — som hvide Fugle, der er skudt i Flugten. Bag mig stod den gamle og befølte en optrukken Baad, med denne nyfødtes Famlen, som kommer af, at enhver Tilknytning mangler. Mine Tanker vilde ikke slippe ham igen.

Mor kendte ham godt — hun fortalte om ham, mens hun gik og stegte Sild til min Aftensmad. „Ih men har du talt med ham — og faaet Mening af det?" udbrød hun og slog Hænderne sammen. „Han svarer ellers aldrig med andet end sine tre Sønner. Han gaar saa ensomt og træder som en, der er ladt tilbage paa en øde Strand, og jeg tror nu, at Vorherre har glemt ham, for han er vist snart hundrede. De siger, at der ikke kan blive løst op for ham, før han har spurgt fra sin Søn paa den ene eller anden Maade." Det viste sig at være ikke syv men snarere fyrre Aar, siden Sønnerne druknede. „Ja, det maa det være," sagde Moder, „for Peter rejste til Buenos Ayres det Aar, jeg blev gift; og Ulykken skete et Par Aar efter. Men Gamle Hans har faaet den Gave ikke at fæste sig ved Tidens Forløb, og det er jo en Lykke for ham i hans evige Venten." Jeg huskede nu ogsaa, at Brevet regnede med noget

saa tilbagelagt som Mark og Rigsdaler, og at Aarstallet var skrevet over flere Gange. En eller anden venlig Sjæl fornyede det nok, for at Oldingen ikke skulde komme under Vejr med Tidens Flugt.

Jeg sad og hang i Slagbænken, dødtræt efter en Dag i uvant Lediggang; Moder stod i Køkkenet og vendte Silden, mens hun lod Munden løbe. Solen gik glødende ned bag Slamrebjærg og blaanede Køkkenets Mados; jeg genkendte denne Duft af branket Fedt og levede min Barndoms livsalige Hunger om igen. Jeg saa paa Moders runde Ryg og hule Bryst — Tiden havde tæret paa hende ogsaa, taget det bedste og lige levnet Skroget. Stakkel — til Hverdag var der nok ingen der havde Tid at høre paa hende, for hun havde meget, der skulde siges! Jeg fik hele Gamle Hans's Historie.

Den drejede sig om et af disse titusend Hjem, hvor det holdes gaaende, fordi alle arbejder med. Der var en hel Børneflok, mest Tøser, men langt om længe kom de fra Haanden. Der er totre Stadier i Fattigmands Liv, hvor han retter Ryggen og ser sig tilbage. Det ene falder, naar han har sendt sit sidste Barn ud i Verden, nykonfirmeret, med opmalet Kiste og ny Træsko.

„Naa, saa kom vi saa langt, du Mor!“ siger han og tager sig til Lænden. Men hans Blik vandrer allerede ud af Vinduet — fra den Dag er det, han begynder at blive langsynet. Men just som Hans Lau vilde rette Ryggen, meldte Peter sig. Det gaar sjælden godt, naar en Kvinde skal til at føde Børn igen, efter at Naturen er begyndt at vende sig; og her gik det, som det maatte gaa. Hans Laus Kone havde altid været ferm af sig, hun stod op og vaskede efter sin egen Barselseng; men det kolde Vand slog sig paa Underlivet, og hun døde. I Fattigmands Stue er Sildefødningen altid som Gøgeungen i Smaafuglenes Rede. — Han lægger Beslag paa alting. Tøserne var nu engang ude og traadte deres egen Sko efter fremmede Mandfolks Hu, men de to Brødre vendte hjem til Faderen igen. De var 15 og 16 Aar, men havde gjort deres Fisketur med fra 8-Aars Alderen, de var vænnet til Arbejde fra de kunde krybe. Lille Peter skulde ikke vokse saadan op, han var noget for sig allerede ved den Overraskelse, han kom som; han fik Værdi ud over nogen af de andre ved det Liv, han havde kostet. Naar de var hjemme, gik han fra Haand til Haand, alt hvad der skulde skaffes til Huse,

var til Peter. Han var et Søndagsbarn; og da han blev større, fastslog han selv ved sin Foragt for alt Arbejde, at han var bestemt for noget bedre. Brødrene lod være at gifte sig og blev hjemme — der gik vel ogsaa Fruentimmer i dem af al den Omsorg. De og Faderen hængte saa godt i, at der blev Raad til at give Peter fine Klæder og anbringe ham paa Postkontoret inde i Staden.

Endelig var det Hans Laus Tur til at rette Ryggen. Men Ømheden havde ikke endnu faaet Tid til at sætte sig, da Peter kom igen. „Hvad, har du allerede lært det?" spurgte Hans Lau, lidt forbløffet over saa store Ævner. Men Peter var bare led og ked af det danske Postvæsen, han fandt den hele Ordning gammeldags og meningsløs.

Han gik hjemme et Aars Tid og samlede Kræfter, pjankede med de bedre Piger og sled sit pæne Tøj op. Saa havde Brødrene tjent saa meget, at de kunde udstyre ham igen; en af dem sejlede om paa den anden Side Landet med ham og fik ham i Butikken hos en stor Købmand. Stort skulde det være! Og Peter kunde selv gøre det større endnu. Da et Aars Tid var gaaet, kom Købmanden rejsende med ham, han havde brugt af Butiksskuffen til at flotte sig for. Nu skulde de have

givet Peter en god Omgang Tærsk, men i Stedet gik de og anklagede sig selv, fordi de ikke havde kunnet skaffe ham det, han behøvede. Købmanden var en god Mand, der kun forlangte Dækning — det var nok Hundreder af Daler det galdt.

De tog saa et Laan i Hus og Redskab; og da Sognefogden havde snakket et Ord med om Peter, blev Laanet taget saa stort, at han kunde udstyres for tredje Gang og tage Billet til Sydamerika.

Saa kom disse Breve i Peters store Tone, hvor det regnede med Guld og svimlende Summer; de gik fra Haand til Haand, men de fleste tog det ikke for mere end det var. Men Brødrene og den gamle troede fuldt og fast paa hvert Ord. Han var bestandig midt op i Lykken, om et halvt Aar var han en hovedrig Mand — nu manglede han bare et halvt Hundrede Daler for at faa dybt Vand under Aarerne. De fik dem skrabet sammen, og var stolte over, at han kom saa godt efter det. Guldklangen i hans Breve svarede igen i deres trohjærtede Sind, de vilde ikke staa alt for meget tilbage for ham; de skaffede sig Storredskab og tog paa Søen i al Slags Vejr. Naar Vejret var haardt, lod de den gamle blive hjemme.

Dengang var der ingen Havn derude, Fiskerne

maatte lande paa den nøgne Strand, det var ikke bare Spøg at trodse Vejret. Og en Dag de søgte Stranden, brækkede de sammen i Brændingen og blev borte — lige for den gamles Øjne!

Fra den Dag fordrejedes Faderens Sind, de to havde været den trofaste, pligtopfyldende Hverdag i hans Tilværelse, altfor selvfølgeligt havde deres opofrende Slid været, nu sveg de ham skammelig og blev paa Havet. Han bevarede kun en bitter Erindring om deres Kasten alting hen, alle hans gode Tanker drejede sig om Søndagsbarnet. Med hans Aandskraft var det forbi, han havde ikke Ævner til noget rigtigt længere. Rædslen ved Sønnernes Død havde dræbt Manden i ham uden at røre ved Overfladen, som Lyn dræber uden at efterlade noget Mærke. Han sørgede ikke over nogen Ulykke — vidste knap af den; men han faldt sammen. I en Række Aar bjærgede han Føden ved at fiske lidt fra Jolle. Saa blev Købmanden ked af at vente paa sit Tilgodehavende og tog Huset. Hans Lau kom paa Sognet. Sønnen var der ikke Oplysninger om, han kunde leve og være en rig Mand, han kunde ogsaa være omkommen i Elendighed. Stedets Øvrighed havde forespurgt gennem Udenrigsministeriet men uden

Resultat, Repræsentanten i Buenos Ayres kunde ikke skaffe Oplysninger. Men at han levede og ikke havde sagt sit sidste Ord, var Moder ganske vis paa — ellers blev Gamle Hans nok kaldt hen, mente hun. Det lod til at være den almindelige Opfattelse.

Jeg talte ofte med den gamle, et eller andet drev mig til at lægge mine Ture den Vej ud. Som oftest forstod han mig ikke; jeg havde Indtryk af, at han størknede længer og længer ind. Men inderst inde var der dog endnu en glødende Kærne; nu og da aabnede Hjærtet sig Vej ud gennem Skorpen med en lille Eruption. En Dag traf jeg ham i Sengen, Folkene, han boede hos, mente ikke, at han havde langt igen. „Gudskelov, der er blevet aabnet for ham,“ sagde de — „saa ligger nok hans Søn et eller andet Sted i Verden og er død.“ Moder udtalte sig i lignende Retning.

Jeg ærgrede mig en Del over denne stædige Trang til at knytte to Menneskeliv uløseligt sammen, maaske tværs over Jordkloden — mere end jeg ellers vilde, fordi Lediggangen hviskede mig selv hemmelige Ting i Øret. Jeg havde hidtil altid haft for travlt til at bryde mig om andet, end hvad der tydeligt paatrængte sig mine fem San-

ser; der var ikke Tid til at lytte efter det tvivlsomme; vilde Folk og Fænomener mig noget, maatte de fremtræde, saa jeg kunde slaa en solid Klo i dem. Men nu var alt det haandgribelige veget for en dyb Trang til Hvile. Jeg havde glædet mig til det tomme Rum at hvile ud i, men da den haandfaste Virkelighed var slaaet ud af min Bevidsthed, fyldtes Rummet omkring mig med formummet Liv. I den solglødende Luft, i Mørket følte jeg Kræfter og Væsener færdes, som ikke laa inden for min Sansnings Omraade men heller ikke udenfor. Jeg anede mig frem, men saa frodigt, at Stilheden kogte og Luften fyldtes med hemmeligt Liv. I og for sig holdt jeg ikke af denne Tilstand, der ikke bød Hvile men en ganske uvant og derfor anstrængende Tilværelse. Om Dagen kunde der undertiden gyde sig en Følelse af forøget Rigdom ud over mig, men om Natten var jeg mørkeræd, noget, jeg aldrig før har kendt til.

En Dag gik jeg hjem langs Stranden, jeg havde været ude at se til den gamle, som laa hen og ikke kunde dø. Det havde smaaregnet hele Dagen med denne ensformige Grøderegn, som Børn og Planter fryder sig over, mens den kalder Ensomhedsfølelsen frem i den Voksne. Nu brød Solen

frem, lige idet den gik ned, og alting tindrede i Væde — det var som en kær Kvindes første Smil gennem Graaden. Jeg gik og var underlig til Mode. Den gamle havde haft sin Forstands Brug i Dag. han lo og gjorde Forsøg paa at spøge med sin Sygdom, som han paastod ikke var andet end Dovenskab. „Giv mig en af dine fine Cigarer," sagde han tilsidst, „du skal nok faa den igen, naar nu Peter kommer." Vi andre vekslede Blikke; han havde ikke nævnt Sønnerne med et Ord hele Tiden, men nu var han der igen. „Ja, men han er paa Vejen herud!" sagde han — han havde opfanget vore Øjekast. Han fik Cigaren, og jeg gik, Konen fulgte mig ud. „Der forestaar noget," sagde hun — „han er saa besynderlig. Jeg tror ikke, han lever Natten over." Jeg lovede at komme igen næste Dag.

Gamle Hans skulde altsaa dø — det var alligevel saa underligt, skønt det hele nærmest var en Formsag for hans Vedkommende. Hvor var alle hans Ævner og Kræfter henne — summede de med i Luften omkring mig? Eller var de slidt op til intet — og var det kun denne sidste udbrændte Livsgnist, den nøgne Formel, der skulde flakke ud for at befolke de Saliges Land? Gik

jeg og dybede mine Sanser ud i det hemmelighedsfulde for en Dag at kunne konstatere en Askeregn? — Henne paa Sandet kom en graanet Mand imod mig. Der var Guld paa ham, Aftensolen brødes i de tunge Fingerringe og den svære Kæde med dens brogede Dingel-Dangel. Øjnene laa dybt i det gustne Ansigt, der havde lidt anstrængt rødt over de fremstaaende Kindben. Det gav et Stød i mig — dér kom Knokkelmanden for at hente gamle Hans. Det undrede mig ikke, at han stansede foran mig og med en affejende Hilsen spurgte, hvor Fisker Hans Lau boede. Jeg vendte om for at følge ham tilbage. „Gamle Hans er min Ven," sagde jeg stille. — „Ja vel," brummede han tørt.

Han gik saa stærkt, at jeg havde ondt ved at følge ham; i Haanden havde han en gul Læderkuffert, alt for stor at rende omkring med. „Tag den lidt," sagde han bydende og rakte mig Kufferten, den var meget tung. Han tog et Cigarfoderal frem og tændte — „fume?" spurgte han og stak sin Knokkelhaand hen imod mig med en lille sort forvreden Cubacigar; jeg mindedes gamle Hans's Løfte for en Time siden og kom til at fryse. Han forlangte ikke Haandkufferten tilbage og jeg havde ikke Kræfter til at gøre mig

gældende, saa slæbte jeg den lige til Dørs for ham.

Inde i Stuen sad Gamle Hans over Ende i Sengen, Konen var i Færd med at give ham varm Aftendrik. Han saa et Øjeblik stort paa den Indtrædende, saa brast den sidste Rest af hans Syn i Væde, han sank forover med en svag Hvisken. „Op med Hovedet Gamle,“ sagde Sønnen og lagde sin Haand paa Faderens Ryg. „Nu skal du faa det godt — jeg har Penge her — money enough — du!“ Men den gamle svarede os ikke. Han havde vendt os Ryggen og ene begivet sig ud paa den endeløse Vandring!

KÆRLIGHEDSBARNET

DETTE er Historien om Boline som var et Kærlighedsbarn, og dog fik sit første Kærtegn paa denne Jord da hun var over sejsten Aar. Fik det tilmed paa en mørk Trappegang — og af en Vildfremmed, der ikke mente hende det alvorligere.

Men der maa begyndes ved Begyndelsen, og den ligger langt tilbage — helt ude i det store Intet. Der tog hun sit Udgangspunkt, og derfra udstyredes hun rigeligt med alle de Egenskaber, som fremdeles er de eneste, der kan bære hendes Lige frelst gennem Tilværelsen.

Selv den Skaberrøst, der saa skæbnesvangert kaldte hende ind fra det graa Øde for i Utide at begynde en kummerlig Tilværelse paa egen Haand, ejede ikke nogen Livsvarme. Hun passerede det store Symbol ved Indgangen til Livet hun ogsaa; men det Hjærte *hun* hvilede under for at vænne sig til den kærlige Menneskehed, var koldt af Skræk for Følgerne.

Boline havde et Skovbal, en balglødende Gaardmandsdatter og en opadstræbende Tjenestekarl at takke for sin Tilblivelse, og Hensigten med hende var den nøgterne at faa Tjenestekarlen hævet op i Gaardmandsstanden. Det mislykkedes, og dermed var for hende alting afgjort, skønt hun ikke havde set Lyset endnu. Standsfølelsen var stærkere end Udsigten til Skammen, og Karlen blev jaget bort. Datteren underkastedes en frugtesløs Svedekur og blev derpaa sendt til Hovedstaden for at lære Husholdning. Dèr inde fra kom alligevel al Fordærvelsen — paa den ene Maade eller den anden; det var saa rimeligt at man lyste den hjem igen.

Ude paa Landet groede Livet fremdeles jævnt som Kornet gror — Boline fik ingen Indflydelse. Høsten vedblev at være en naturlig Følge af Saaningen, man satte sit Kryds i Almanaken for hver Skabning, der lagdes Grunden til. Forholdene skabtes af det dagligdags og fik ikke Lov at vokse Menneskene over Hovedet. Og skulde det trække op til noget uventet, saa anbragte man nu som før Pastoren paa Vangeledet og bar ham ud for at jage Storken væk. Den gode Mand havde fremdeles for store Fødder.

Fra Boline truede ingen Fare. Hun havde nok at gøre med at holde Stillingen, og da hun lidt før Tiden tiltvang sig Adgang til Livet, var alting lagt saaledes til Rette, at hendes Tilværelse fra første Færd reduceredes til en Skygges. Hun blev for en Sum engang for alle adopteret af en fordrukken Skræderfamilie, der levede af at have Plejebørn; og saa kunde hun selv om Resten.

Moderen skyndte sig hjem, rød og frisk og frejdig som ingen Sinde. Der var ikke det Gran at se paa hende, undtagen maaske at hendes Barm var blevet fyldigere. Var der noget ellers, havde hun i alt Fald gjort rent Bord efter sig. Der var ingen hemmelige Forbindelser med noget ovre, ikke noget mistænkeligt Spor hvor hun havde traadt; intet Steds stak en lille Barnehaand op af Jorden og vidnede mod hende. Saa var det vel Løgn, det som saa meget andet; for den Tjenestekarl var en Pralemajor, og én havde da før set unge Piger tage over for at lære noget. Desuden — enhver er jo god for sig, og hvad Øjet ikke ser og Øret ikke hører, det Hjærtet ikke rører — og saadan, og slig! Og eneste Arving til en god Gaard var hun.

En Tanke klæbede der jo ved hende, og hun

sank i Pris — i Kraft af dette ubestemmelige, der faar den smukkeste Klædning til at gaa for det halve, blot den en Gang har været udlejet til en Brudgom, lige mens han kørte til Kirke og hjem igen. Hun fik en Enkemand uden Penge! Men til Standen hørte han da, og det angreb ikke hendes røde Kinder og gode Huld. Hun fik Børn med ham i Tugt og Ære og opdrog dem kærligt til Flid og Gudsfrygt; ingen fjærn Barnegraad forstyrrede hendes retskafne Dag og gjorde Nætterne søvnløse. Hendes Samvittighed var saa god som kun et Greb i Pengepungen kan gøre den; der var ydet kontant Retfærdighed dèr, hvor saa mangen én nøjes med Mergelgraven.

Naa Boline skreg jo heller ikke allerhøjest. Der laa det tomme Verdensrum mellem hende og det Liv hun egenlig tilhørte; det var som Barnet vidste det allerede ved Fødslen, og paa Forhaand havde opgivet at gøre sig gældende. I Grunden havde hun slet ingen Ret til at eksistere, for Summen en Gang for alle var formøblet allerede efter det første Aar; det var lidt af en Misforstaaelse af hende at holde længer end Pengene. Plejeforældrene opfattede det ret og slet som Krakileri og behandlede hende derefter.

Hun levede af *lidt* Mad, eller slet ingen; nu og da blev hun ogsaa overfyldt, og det var næsten det mest faretruende for hendes Eksistens. Men hun holdt til det med.

Og som hun voksede til — mere en Legemliggørelse af selve Elendigheden end et levende Væsen — passede hun andre Plejesøskende, hvis Historie lignede hendes egen paa et Haar. Hun saa nogle af dem glide ud af Tilværelsen, tyst, næsten umærkeligt, mens andre klyngede sig til den med ubegribelig Haardnakkethed. Døden var ikke noget grufuldt for hende — der var ingen større Forskel paa et af de smaa Plejesøskende før og efter det Øjeblik Plejeforældrene ansaa for saa afgørende. Farven var den samme; en svag Bevægelse, en spæd Klynken fra eller til — det var det hele.

Men Boline selv blev med Møje fjorten Aar og kom ud at tjene.

Der var ingen, der forhørte sig om hendes Forældre og deres Vielsesattest, heller ikke den Præst, hvis Børn hun det første halve Aar kom til at passe. Des mere spurgtes der efter Kræfter og navnlig Kvikhed.

Boline var hverken stærk eller kvik. Hun var

et graagrumset Skind trukket over spinkle, marvløse Knokler; og det Blod der listede sig gennem hendes Aarer, var blaaligt og opspædt som Hovedstadens skummede Mælk — med just den ramme Livsvarme Mælken faar, naar den tilsættes billigste Fusel. Der var ikke Kraft nok i den Væske til at fostre en selvstændig Tanke, knap nok til at udføre en Ordre; og Følgen var, at hun hyppig skiftede Plads.

Efterhaanden fik hun dog lidt Sul paa Kroppen, hun var saa taknemmelig og tog paa i Vægt selv i Pladser, hvor andre sultede. Men der var ingen rigtig Fasthed og Kraft i det, og til Hjærnen vilde der intet blive. Hun bevarede stadig sit blaafrosne Præg, var valen og forsagt og havde daarligt Haandelag — hun slog meget i Stykker. Der faldt mange knubbede Ord af til hende i den Anledning, og hun græd meget over dem og sin egen Umulighed. Graaden slappede hende endnu mere.

Saadan blev Kærlighedsbarnet sejsten Aar, fik tolv Kroner om Maaneden i Løn, og fik som sagt sit første Kærtegn paa denne Jord. Det dalede ned over hende paa en halvmørk Trappegang — fra en ung Herre med lyst Overskæg og Ulster

— og hun grundede bagefter meget paa det, men uden ret at komme nogen Vegne. Smæk vidste hun hvad var, men saadan havde aldrig nogen rørt ved hende før! Hun følte Gang efter Gang til sin Kind, hvor Fornemmelsen af den varme bløde Berøring endnu sad, og gik saa undrende ind til sine Skænd og sin Graad.

Men der var tændt noget i hende; en Aften om Ugen og hveranden Søndag fra Kl. fire skinnede Solen paa hendes Vej — enten Vejret var saadan eller saadan. Folk som hun aldrig havde gjort den mindste Tjeneste, gamle Mænd og helt unge Knøse tiltalte hende paa Gaden, og kaldte hende Frøken som hun gik og stod i sit tarvelige Tøj. Urtekræmmersvenden med Filibumserne stod i Butiksdøren, naar hun gik ud om Aftenen, og sagde Ord, der fik det til at kildre inden i hende af Grinagtighed; fine Herrer med Skorstensrør kom hen til hende paa Gaden og bad om at maatte følge hende — og det paa de mørke Steder, hvor hun netop var lidt bange for at gaa alene.

Saa gode var Mændene. Selv Herren hjemme viste hende lidt Venlighed, naar Fruen ikke var til Stede.

Om det nu var Glædens Sol den ene Aften og de hveranden Søndag, der var saa grødesvanger, eller den daglige Regn — eller maaske begge Dele i Forening? Nok er det, Boline trivedes og lagde sig ud.

Vaskekonen raadede hende til at spise Grøn Sæbe og drikke Petroleum, Herskabet saa hende en Tid an og sagde hende saa op. De kunde ikke faa over deres Hjærte at lade et Menneske gaa og slide i den Tilstand.

Saa søgte hun Plads og søgte, alle Steder betragtede de hende opmærksomt og rystede paa Hovedet. Herregud, et rent Barn selv og allerede paa Vej — hun var jo ikke engang Spor af udviklet! En gammel Frue tog hende indenfor, og Boline maatte fortælle, hvordan hun var kommet i Ulykke. „Her faar jeg nok Lov at blive," tænkte hun; men da hun havde tilfredsstillet den gamle Dames Nysgærrighed, maatte hun gaa igen.

Vaskekonen var den eneste, der mente hende det godt. Egenlig havde hun selv Huset fuldt, for hele hendes Lejlighed bestod kun af èt Værelse, og alt det Sengeleje hun raadede over var en Enspænderseng — tilmed holdt hun Logerende til Hjælp til Huslejen! Men hun trak den Lo-

gerendes Seng lidt ud fra Væggen, saa der til Nød kunde ligge to, naar man redte lidt bredt og gjorde sig tynd; Boline fik saa Madrassen paa Gulvet, hvor Konen ellers plejede at ligge, og det gik! Hver Aften gik hun i Seng bag Madam Rasmussens tynde franske Sjal, der hang som Skærmbrædt over to Stole; og Hansen maatte forpligte sig til ikke at spytte ud over Gulvet i Søvne, da Stuen var saa lille.

Men dette her blev der ingen Plads af. Og Hansen blev efterhaanden knotten, skønt han kun betalte for sig; og Madam Rasmussen selv var øm af Væggen og Sengekanten, naar hun stod op. Saa tog hun overtværs og ofrede en Arbejdsdag for at skaffe Boline i Huset hos en Familie, hvor Konen i sine unge Dage selv havde prøvet noget af hvert og derfor havde et stort Hjærte — skønt Gud skulde vide, hun nok kunde trænge til sit selv. Forholdene her lignede paa et Haar dem fra Bolines eget Plejehjem, og hun levede hele sin Barndom op igen — uden dog at henfalde til Føleri af den Grund.

Her gik hun et Par Maaneder og udrettede alt det Rengøringsarbejde, den gode Kone kunde tage

sig paa. Hun fik Kosten for det, og Lov til hver Nat at have de to Plejebørn hos sig.

Og en brydsom Nat betalte hun selv sit første Afdrag til Livet i Form af en lille blodfattig Unge paa fire ranglede Pund.

Da hun skulde gøre Rede for Faderen, viste det sig, at hun ikke kunde. Den gode Kone, som dog selv havde været ude for adskilligt, var lige ved at gaa ud af sit gode Skind — saa stort et Kvaj havde hun ligegodt aldrig været ude for før! Men naturligvis, det maatte Tøsen jo selv om!

Otte Kroner om Maaneden fra tolv giver, hvordan man saa vender og drejer det, kun fire til Rest. Men Boline følte sig smækker og let til Mode; hun lod Barnet blive i den kærlige Pleje og drog selv ud og tog Plads igen. Som et Festblus traadte hun ud i Livet igen, lys og lettet og rigere i al sin Fattigdom, straalende glad for sin lille blodfattige Unge og de fire Kroner. Og hun vendte og drejede dem, saa de ikke alene dækkede hendes egne Fornødenheder, men ogsaa rakte til Stads til Barnet — og Smaaforæringer til Plejeforældrene for at de skulde behandle det godt.

Og Livet gentog sig med usvigelig sikker Hukommelse.

Baade de daglige Genvordigheder og de enkelte smaa Solglimt indfandt sig, og godt et Aar efter den første Begivenhed mødte Boline atter hos Familien og erlagde — punktlig som en Smaahandlende — sit andet Afdrag, af samme Vægt og Køn som det forrige. Hun mødte op med et stort Smil der lyste af Bedrift, for denne Gang havde hun da mærket sig Faderen — en ung Handelsmedhjælper. Det lød slet ikke ilde, selv den gode Kone maatte indrømme, at det var noget man kunde være bekendt hvor som helst. Men da det kom til Stykket, var han ikke til at finde.

Noget af et Fremskridt var det dog altid, og siden Konen nu engang havde taget Boline under Vingen, tilbød hun at nøjes med de fire Kroner kontant — Resten skulde saa udredes ved en Naturalieskat lagt paa de fremtidige Herskaber. Desuden maatte Boline nu, naar Hensyn tages til hendes rigere Erfaring, kunne fordre fjorten Kroner i Løn, og de to skulde hun beholde for sin egen Mund.

Boline slog sig igennem med de to Kroner og-

saa, det vil sige, hun holdt Børnene med Tøj for dem; til hende selv blev der intet. Hendes Klæder var tynde, og hun frøs mere end før — især naar hun havde grædt. Men hun blev ikke bitter paa nogen eller noget af den Grund; det kunde aldrig falde hende ind at fordre mere af Tilværelsen, end den nu engang havde at byde paa.

Derimod var hun grænseløs stolt af de to smaa blaalige Unger, som gjorde de utroligste Fremskridt — navnlig i Retning af at kunne faa alt. Og stolt var hun over den Pleje, hun havde forskaffet dem; dyrere blev vel ingen Børn opdragede, siden det kostede hende alt, hvad hun kunde tilvejebringe! Hendes store Sorg var, at der ingen Ting vilde blive tilovers, hverken til Barnestads eller Smaaforæringer til Plejeforældrene. Saa godt Plejehjemmet ogsaa var, var det jo kun naturligt, at Børnene led derunder: der blev gjort mindre Stads af dem naar hun kom paa Besøg!

I Overensstemmelse med Kontrakten gjorde hun nu smaa Greb i Kaffedaasen og Sukkeret; der gik et Æg med, et halvt Franskbrød, en Stump Kød. Hun sparede det meste ved at sulte sig selv, men Fruen, der med Tilfredshed havde

konstateret at hun var saa smaattærende, kunde ikke begribe, at det gik med alligevel. Og en Dag kom hun under Vejr med at Pigen stjal.

Det gøs i Boline, da Ordet blev udtalt. I mere end tusend Aar har Borgerskabet øvet og øvet sig paa dette lille Ord, den uskyldigste lille Frue kan nu udtale det saa det gaar til Marv og Ben.

Og Boline havde ikke sit Lags frejdige Ævne til at give raat for usødet; paa Bunden af hendes Væsen laa ingen oprørsk Følelse af, at hun led Uret, hvordan andre saa end kunde faa det drejet — og gav blind Kurage; der var intet Udgangspunkt for en Smule Selvhævdelse i hende — hendes Blod var for opspædt. Hun skjalv blot sammen og blev vaad — som altid naar nogen væltede sig ind over hende — der var ingen Kraft i Musklerne. Naa, Spagfærdigheden afvæbnede saa vidt, at de friede hende for de værste Følger; man nøjedes med at sige hende op. Og det var hun saa vant til.

Det gik hende ikke værre i de følgende Pladser; og saa kom hun til at tjene paa en Fjerdesal i et stort Herskabshus, hos en Bogholder, der tillige bestyrede Ejendommen.

Hun fik sejsten Kroner i Løn, men til Gen-

gæld var det forbi med Beskatningen. Hun var dumpet ind i et af disse københavnske Hjem, der har Badeværelse og W.C. men intet Spisekammer. Der var ingen Børn, og paa Ildstedet var der aldrig Varme. Frokosten — én Portion — blev bragt fra en Restaurant; hvad Ægteparret lævnede blev sat ud til Pigen. Middagen nød de ude — blandt Venner — i Forbindelse med et eller andet Forlystelsessted; og før Fruen gik, satte hun en røget Sild og to Stykker Smørrebrød af til Boline. Hver Dag var det denne røgede Sild og Smørrebrødet, og bestandig paa samme Sted stod det — inderst paa Køkkenborbordet, i Krogen ved Nedløbsrøret, paa en blaablomstret Underkop. Denne evige Anretning fik aarlig tolv Piger til at gaa ud af deres gode Skind.

Boline holdt sig i Skindet. Hun kunde godt have spist Silden og de to Stykker Mad selv, men da der ikke var andet at brandskatte af, pakkede hun det i et Stykke Papir og bragte det ud til Plejeforældrene uden at tænke svært meget over den Ting. Og da de harmfuldt spurgte, om hun troede de var Fattiglemmer, og bad hende rubbe sig med samt sine Lævninger, sjok-

kede hun forundret af. Nede ved Gadedøren satte hun sig og spiste Maden, og først bagefter græd hun lidt. Det var nu hendes Maade at sammenfatte en Række Begivenheder.

Der var altsaa spærret, og ufortrøden som hun i Grunden var, kravlede hun løs paa et andet Punkt. Ved alle Køkkendørene ned gennem Ejendommen gjorde hun sig ydmyg; og Pigerne der vidste, at hun tjente i et Hjem uden Spisekammer, stak til hende. Det hele gik i Plejeforældrene og formildede dem igen, og paa Boline selv skinnede Solen, hun behøvede ikke megen Føde.

Brændt Barn skyr Ilden, siger Ordsproget; men det gælder ikke den Kulden har svedet. Boline havde gærne danset lige ind i den glødende Sol paa sine bare Fødder, saa forkommen var hun. Hun brændte sig heller ikke paa de vagabonderende Straaler, der nu og da traf hende — tog blot ud til den gode Familje for tredje Gang.

Det hele betød blot endnu fire Kroners Udredning lagt til de tolv — og hun tjente jo sejsten! Hendes gamle Plads stod tilmed aaben for hende, fordi ingen anden kunde være der; det

gav altid Rygrad. Og naar hun om Natten pillede Koksene af den Aske, Herskabspigerne smed ud, og solgte dem til Brændehandleren, blev det altid til et Par Kroner om Maaneden. Udredningen i Naturalier var ogsaa steget, men Boline afsøgte alle Trappegangens Køkkener for Madlævninger, til Gengæld gav hun en Haand naar hun var færdig selv. Plejeforældrene tog ikke af i Vægt.

Det kneb lidt med at skaffe Klæder til de tre smaa Vidundere. Hun havde intet at købe for, saa begyndte hun inderst paa sig selv og syede om Stump for Stykke af sin fattige Garderobe, til hun kunde bære den hele paa sig og alligevel forekomme alle andre end sig selv upaaklædt.

Og Solens Straaler naaede hende saa meget lettere gennem det tynde Tøj. Sorgløs og ligeglad, skæbnetryg og uerfaren som paa den første Dag flagrede hun ud paa maa og faa og indsugede Mændenes Venlighed. De var gode alle, kærlige alle; hun kunde ingen Forskel se — slet ingen. Men om Nætterne, naar hun stjal fra sin Søvn og af sammenskrabede Klude syede noget, der skulde forestille en Barnekjole, saa tænkte hun

undertiden lidt paa Fruerne og hvor strænge de var. Eller hun græd blot.

Den Fé, der havde staaet ved Bolines Vugge, havde givet hende selve Tomheden at øse sin Lovsang til Livet af; og deri lignede Boline Gud, at hun skabte sin Verden af intet og alligevel kunde finde den saare god. Kun derfor skrabede hun aldrig Bunden! Hendes Liv var som et dagligt Æventyr, hvor en lille Lap Sirts af en Haandflades Størrelse som andre kastede i Skarnkassen, voksede ud igen til den dejligste Barnekjole.

En Dag blev Boline anholdt. Der var blevet en Sølvske borte for Herskabet nedenunder ved deres store Aftenselskab, og Boline havde jo besørget Opvasken for de to Piger imod at faa lidt af Gildeslævningerne. Hvem andre skulde det vel være, enhver vidste jo, hvor haardt hun var spændt for.

Sølvskeen kom til Veje af sig selv, og Anholdelsen viste sig at være en Fejltagelse — men en af disse heldige, som man rolig kan lade efterfølge af Arrest. Ved at undersøge Pigens Gemmer fandt man en Masse Tyvekoster. Fire

Fruer i Ejendommen fik Tilsigelse til at møde i Retten og genkende deres Ejendele.

Paa et Bord laa alle Tyvekosterne. Der var smaa Lapper Sirts, Kiler og Strimler af Bomuldstøj, Baandstumper og gammelt hullet Linned. Forhørsdommeren kastede kærlige Blikke til Bunken; den var ingenting værd, men netop i al sin Værdiløshed udtrykte den den højere Retfærdighed, der ikke smaaligt spørger om hvem eller hvormeget, men nidkær vogter de til Grund liggende Principper. Her endelig galdt ingen Persons Anseelse, Boline kunde ikke have krævet større Omhu for sine Affærer, om hun havde været selve Kongen blandt Tyveknægte.

Bunken her var da heller ikke alt! Hele hendes løsagtige Fortid laa afdækket — og hendes tyvagtige Færd! Hvert Æg, hver Kaffebønne, hvert Stykke Sukker var fulgt indgaaende paa sin Forvandlings Vej fra Herskabs-Spisekamret ud til Kulerne paa Amager. Alt dette var jo tilbagelagte Standpunkter, siden Bolines nuværende Herskab ikke holdt Spisekammer — det var blevet Historie saa at sige. Det galdt da om at fastslaa, at hun ingenlunde havde skiftet Natur, men kun

tvunget af rent ydre Omstændigheder var søgt over i en anden Gren af Virksomheden.

„Kender Fruen dette?“ spurgte Forhørsdommeren let konverserende og rakte noget hen til Bolines Herskab.

Det var en gammel hullet Damaskes Serviet, der var kommet til Hæder og Ære igen i Bolines Verden som Ble. Fruen kendte den godt, den var forsvundet netop som den skulde kasseres. Hun vilde lige til at sige dette, men en egen syrlig Lugt af Smaabørn slog imod hende fra den renvaskede Klud og forvirrede. For her stod jo en Pige, som hun Maaneder igennem var gaaet forbi mange Gange om Dagen og havde givet Ordrer, koldt og ligegyldigt som til en Maskine. Og saa var det et stakkels forhutlet Menneske, som slæbte paa en trang Verden derude i Mørket. Et Væsen som hun selv med smaa forbudne Glæder — og Modersorger, navnlig Modersorger!

„Navnetrækkene er mine,“ sagde hun stille og rakte Servietten tilbage, „men jeg havde kastet den bort som kasseret.“

Forhørsdommeren smilede anerkendende ad saa megen — ganske vist ilde anvendt — Humanitet.

„Og dette?“ sagde han og trak frem af Bunken en lille Barnekjole, oprindelig af fint Stof, men forreven og overbroderet med mange brogede Lapper. „Kender Fruen den?“

Det gav et Stød i Fruen, Vreden kogte op i hende. For det var lille Klaras Daabskjole, i mange Aar havde hun gemt den til Minde om sit eneste Barn som Døden havde taget. Hun havde ikke i Sinde at være god og skaansom længer, for nu traadtes der paa hendes Moderhjærte.

„Ja,“ sagde hun og rettede sig fortørnet, men gik i Staa ved et Blik paa Boline.

Boline stod med fremstrakte rystende Hænder, hendes jagede Blik brød sig om ingenting mere, det hang værgende ved denne Barnekjole, som de vilde tage fra hende, fulgte hver Bevægelse den gjorde i de andres Hænder.

„Det er lille Ediths Kjole,“ klynkede hun, — „det er jo lille Ediths Søndags.“

Det var et forfærdeligt Syn for den, der forstod, og Fruen ofrede smærteligt sit eget døde Barn for Bolines lille Edith. „Ja,“ sagde hun tykmælet, „jeg har jo selv givet hende den. Og det meste af det andet forresten ogsaa.“

Forhørsdommeren saa ærgerlig ud. Men Boline

brast i Graad. Ret op og ned stod hun og gav sine Taarer frit Løb, og de gik fri af hendes slunkne Kinder og indfaldne Bryst og faldt i hendes altfor frodige Skød.

Dommeren fulgte deres Fald, og hans Blik blev hængende.

Et Øjeblik følte han sig svag over for denne ufattelige Heroisme, han havde en svimlende Fornemmelse af at stirre ud i det Grænseløse. Men saa sejrede Retfærdigheden, han vendte sig til Protokolføreren og sagde:

„Føj til Bemærkningen om de tre, at Anklagede paany befinder sig i velsignede Omstændigheder.“

Boline blev ikke frikendt trods sin Frues Anstrængelser — og det var en Guds Lykke. For det var med hende som med enhver Æventyrets Askepot, hun maatte helt til Bunds, før hendes Kongesøn kunde komme og fri hende ud af alle Trængsler.

Hun var lige sluppet ud af Arresten og skulde ud i en af Nørrebros Smaagader for at se til Børnene. Straffen havde ikke gjort hende mere forhutlet end hun var før, men blot udvidet hendes Verden i Retning af det Ubegribelige. Det

var paa hendes eneste bevidste Værdi — hendes Kærlighed til Børnene — man havde straffet hende!

Men hun elskede dem lige højt endnu, og bar ikke Nag til nogen anden heller. Hun skyndte sig blot, drevet frem af en dump Gru for, hvad der var blevet af de Smaa, de Maaneder hun havde været indespærret.

Inde i Smøgen stod Fjolle-Karl som sædvanlig med Panden ind til Muren, omgivet af en Flok hujende Unger. Men Plejeforældrene var borte; hvor de var flyttet hen, vidste ingen. Saa meget kunde Naboerne fortælle, at det ene af Bolines Børn var død, inden de flyttede — Resten maatte Vorherre vide.

„Gaa til Politiet,“ sagde de.

Men Boline skulde ikke til Politiet, og straffes en Gang til fordi hun holdt af sine Børn. Og anstille yderligere Efterforskninger faldt hende ikke ind, hun var for sikker i sin Viden om, hvad der blev af Plejebørn, naar Understøttelsen hørte op.

Tung og død i Sindet, uslere end det er til at sige, drev hun ud over Fælleden ned mod Blegdammen igen. Hun havde ikke noget Sted at gøre

af sig selv og sjokkede af Sted paa maa og faa. Forvænt vil ingen kunne kalde hende, men nu begreb selv hun ikke, hvorfor Livet skulde leves længer.

Og der var det saa, at Skæbnens Hjul drejede og hun mødte sin Kongesøn, Peter Frandsen, ogsaa kaldet *Øf-øf.*

Han gik og skuttede sig og overvejede Mulighederne for et Logi under aaben Himmel. Det var Tordenluft, og *Øf-øf* var melankolsk; han havde et af sine Anfald, hvor Hjemløsheden lagde sig knugende over ham og der blev ved at foresvæve ham noget om Familiens Skød.

„Den er sku lummervarm i Aften," sagde han, idet han gik forbi.

Og Boline saa paa ham og syntes han var meget pæn, og sagde — ja den var lummervarm. Og dermed var egenlig alting sagt.

Saaledes gik det til, at Boline fik et Stykke Mandfolk at lappe om og blev Husmoder i en Etværelses Lejlighed paa Nørrebro. Hun havde ikke gaaet helt sovende gennem Livet alligevel, og vilde gærne hjælpe med; og saa slog hun sig paa det eneste hun forstod — Plejebørn!

Men her er Historien forbi, og en ny begyn-

der — Historien om Lykken, der som en Fugl Føniks stiger af den gamle Aske.

Boline havde godt nok set, at Verden ikke bestaar af andet end forkomne Plejebørn og fede Plejeforældre, og saa var der vel ingen Tvivl; *Øf-øfs* Dovenskab svang hende over Skellet. Nu er hun en støt Kone, der selv har prøvet noget af hvert — hun kender alle Midlerne til at skuffe Tilsynet. De smaa forkomne Elskovsunger forklares til Engle i hendes Varetægt saa godt som i nogen andens, færdige til at svinge sig ud i Rummet, naar *Summen-en-Gang-for-alle* er falden. Hendes begyndende Fedme røber, at hun har forstaaet den egenlige Hemmelighed ved at leve Livet og efter Ævne vejer til paa Underlaget.

Tidligere udkom:

SKYGGER. *1898.*

DET BØDES DER FOR —. *1899.*

EN MODER. *1900.*

MULDSKUD I. *1900.*

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

MARTIN ANDERSEN NEXØ

1901:
FAMILIEN FRANK. Roman. Kr. 3.50.

1902:
DRYSS. Roman. Kr. 6.50.

1903:
SOLDAGE. Med Illustrationer. Kr. 4.50.

1905:
MULDSKUD. Ny Samling. Fortællinger.
Kr. 2.75.

1906:
PELLE EROBREREN. Bind I. Kr. 3.00.

1907:
PELLE EROBREREN. Bind II. Kr. 3.00.

KØBENHAVN — FORLAGSTRYKKERIET

